РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 8-го червня 1916. Ч. 69. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, June 8, 1916. No. 69.

ВЕЛИКА БИТВА НА СХОДІ.

ЗАГАЛЬНИЙ НАСТУП МОСКАЛІВ НА ВОЛИНИ, В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ.

ЛОРД КІЧЕНЕР УТОНУВ ВРАЗ З ЦІЛИМ СВОЇМ ШТАБОМ.

Австрійці полонили 9.700 Італійців і здобули 5 гармат та 15 маш. крісів.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

НАСТУП РОСІЙСЬКИХ ВІЙСК НА БОЄВІЙ ЛІНІЇ НА ВОЛИНИ, В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ.

ВІДЕНЬ, 5. червня. — Загальний наступ російських війск на лінії, почавши від Припети аж до румунської границі, прибирає характер великої битви.

По кількадневім безнастаннім бомбардованю російські війска перевели сильний наступ на становища австрійських і німецьких війск. В ріжних місцях прийшло до завзятої боротьби. Битва триває дальше і стає ся щораз сильнійшою.

Урядовий звіт австрійсько-угорської головної кватири звучить:

„Від давна сподіваний наступ російських війск на цілій полудневій боєвій лінії розпочав ся.

„На Буковині ведеть ся завзята боротьба на боєвій лінії коло Вікна. Російські війска перевели сильний напад на наші наперед висунені становища.

„На північний захід від Тернополя удало ся неприятелеви в ріжних місцях вдерти ся в наші передні становища. Наші війска перевели успішно протинапад і прогнали Москалів зі занятих ними становищ.

„На схід від Кізлова (на захід від Тернополя) напади Москалів зістали відбиті з великими стратами для неприятеля.

„Таксамо напади російських війск коло Ново-Алексинця (на північний схід від Залозець) і на північ від Дубна відбито по короткій боротьбі.

„На Волини коло Олики (на дорозі з Луцка до Ровна) розпочала ся велика битва".

РОСІЙСЬКИЙ РАПОРТ ДОНОСИТЬ ПРО ПОЛОНЕНЄ 13.000 АВСТРІЙЦІВ.

ПЕТРОҐРАД, 5. червня. — Російський ґенеральний штаб доносить, що на цілій боєвій лінії від Припети до границі Румунії російські війска розпочали загальний наступ, який вже в першім дни приніс значні успіхи.

Урядовий російський рапорт подає отсі вісти:

„Вчера розпочала ся боротьба на боєвій лінії від Припети до границі Румунії. В богато місцях наші війска віднесли значні успіхи. В наші руки попало вчера около 13.000 полонених, гармати і машинові кріси. Битва триває дальше.

АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА ВІДБИЛИ ПЕРШИЙ НАПАД МОСКАЛІВ, ЗАВДАЮЧИ ЇМ ДУЖЕ ТЯЖКІ ВТРАТИ.

ВІДЕНЬ, 6. червня. — Битва, яка розпочала ся на 300 кільометрів довгій боєвій лінії, стає з кождою хвилею щораз сильнійшою.

Дотепер однак австрійсько-угорські війска відбили майже всі напади Москалів, завдаючи їм дуже тяжкі втрати. Лише на північ від Вікна (на Буковині) були приневолені уступити 5 кільометрів назад, опорожняючи свої передні становища.

Урядовий звіт головної австрійсько-угорської кватири звучить:

„Битва на терені війни з Росією відбуває ся на 300 кільометрів довгій боєвій лінії з найбільшою завзятостию дальше.

„На північ від Вікна по довгій і завзятій битві наші війска уступили 5 кільометрів на полудне і заняли становища на головній боєвій лінії.

„Коло Язлівця (над долішною Стрипою) Москалі по сильнім попереднім бомбардованю перевели наступ піхоти. Прийшло до рукопашної боротьби, почім Москалі мусіли уступити.

„На захід від Теребовлі наступ Москалів зістав зломаний під сильним огнем нашої артилєрії.

„На захід і північний захід від Тернополя прийшло до дуже тяжких і завзятих боїв. Кождий наступ Москалів, скоро вони лише зблизили ся до наших становищ, зістав відбитий. Тут потерпіли Москалі страшні втрати. Лише перед окопами одного нашого батальону начислено 350 убитих Москалів.

„На лінії між Млиновом (над Іквою) а Оликою стає битва щораз сильнійшою".

МОСКАЛІ ПОЛОНИЛИ 25.480 АВСТРІЙЦІВ І ЗДОБУЛИ 27 ГАРМАТ ТА 50 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

ПЕТРОҐРАД, 6. червня. — Останній рапорт російського ґенерального штабу подає отсі вісти:

„На полудне від Крево (на Литві) німецькі війска по сильнім бомбардованю наших становищ розпочали наступ, який однак удало ся нам здержати при помочи резерв.

„На боєвій лінії між Припетию а границею Румунії наші успіхи зростають. Дотепер наші війска полонили 480 австрійських офіцирів і около 25.000 жовнірів та здобули 27 гармат і 50 машинових крісів".

Російські рапорти є покриті тайною. Російський ґенеральний штаб не згадує ані про переломанє боєвої лінії ані про здобутє якоїсь місцевости. Таксамо не подано у звіті, в котрім місци полонено Австрійців.

НАСТУП МОСКАЛІВ МАЄ НА ЦІЛИ ОСЛАБИТИ НАСТУП НІМЕЦЬКИХ І АВСТРІЙСЬКИХ ВІЙСК У ФРАНЦІЇ І В ІТАЛІЇ.

ЛОНДОН, 6. червня. — Російські війска розпочали загальний наступ здовж цілої боєвої лінії.

З Петроґраду наспіли дуже скупі вісти про нові воєнні операції російських війск. Ґенеральний штаб держить все у великій тайні. Можна однак надіяти ся, що ґенеральний російський штаб поробив всі приготовленя, аби запевнити собі повний успіх.

Воєнні знавці заповідають, що в першій мірі Австрія буде приневолена покинути дальший наступ в Італії, щоби здержати наступ міліонових війск російських. Також надіють ся, що се вплине на ослабленє наступу Німців під Верденом.

ПЕТРОҐРАД ТІШИТЬ СЯ.

ПЕТРОҐРАД, 6. червня. — Наступ російських війск на полудневo-західнім фронті і перші вісти про побіду викликали в місті велику радість. Всі надіють ся, що тепер наступить у воєнним положеню зміна в користь Росії.

„Вісти, які надійшли з головної російської кватири, доносять, що Австрійці мають на сій боєвій лінії армію в числі найменьше около 650.000 людий. Дальше доносять, що Австрійці побудували здовж боєвої лінії сильні укріпленя, які не скоро дасть ся переломити. Австрійці, маючи до своєї диспозиції велике число зелізничих шляхів, можуть легко перекидати з одного місця на друге потрібну скільність війска. Серед таких відносин осягненє значнійших успіхів буде вимагати відповідного протягу часу.

ГІНДЕНБУРҐ МАЄ ОБНЯТИ НАЧАЛЬНУ КОМАНДУ НАД ВСІМИ ВІЙСКАМИ ПРОТИ РОСІЇ.

ЛОНДОН, 6. червня. — З достовірних жерел доносять, що Гінденбурґ зістав іменований начальним командантом всіх німецько-австрійських війск на терені війни з Росією.

Російські війска розпочали наступ в Галичині і Буковині якраз тоді, коли Гінденбурґ покінчив приготовленя до наступу на півночи на лінії здовж ріки Двини.

Воєнні знавці заповідають, що Гінденбурґ буде тепер приневолений залишити наступ на півночи, бо часть війск з півночи мусить перенести на скріпленє австрійської армії в Галичині і на Буковині.

В АНҐЛІЇ:

ЛОРД КІЧЕНЕР УТОНУВ ВРАЗ З ЦІЛИМ СВОЇМ ШТАБОМ.

ЛОНДОН, 6. червня. — Адмірал Джеліко, командант головної анґлійської фльоти, подав до відома адміралїції, що анґлійський воєнний кружляк „Гемпшір" затонув недалеко островів Оркней враз з лордом Кіченером і його цілим штабом.

Люди виділи на мори чотири лодки після затопленя корабля. При пошукуваню найдено всего одну лодку, перевернену до гори дном, і кілька трупів.

Лорд Кіченер враз зі своїм штабом находив ся в дорозі до Росії.

Урядовий звіт адмірала Джеліко звучить:

„З глибоким жалем доношу, що корабель „Гемпшір" під командою капітана Герберта Дж. Севіла затонув враз з лордом Кіченером і його цілим штабом вчера о год. 8-ій вечером на захід від островів Оркней. Корабель віхав на міну або був торпедований.

„Очевидці бачили з побережа 4 лодки на мори. Але в сій порі панував сильний північно-західний вітер і море сильно вилювало. Патрульні лодки і торпедовці прибули сейчас на місце нещастя; часть їх робила пошукуваня здовж побережа, однак дотепер найдено лише кілька трупів і одну лодку, перевернену до гори дном. З огляду на се, що ціле побереже перешукано, є дуже мала надія, щоби хтось міг виратувати ся.

„Корабель „Гемпшір" находив ся в дорозі до Росії".

Воєнний кружляк „Гемпшір" числив 10.850 тон. Його залога виносила 655 людий.

Острови Оркней лежать на північ від Скотії.

СМЕРТЬ КІЧЕНЕРА ВИКЛИКАЛА В АНҐЛІЇ ВЕЛИКЕ ПРИГНОБЛЕНЄ.

ЛОНДОН, 6. червня. — Вість про смерть секретаря війни, лорда Кіченера, викликала в Англії велике пригнобленє.

Великі товпи народа залягали площу перед будинком міністерства війни, очікуючи близших вістий про затопленє корабля.

Разом з Кіченером утонули: Г. О'Берн, бувший правний дорадник при анґлійській амбасаді в Петроґраді; О. Фіцґералд, приватний секретар Кіченера; ґенерали Елершов і Донелдсон, і прочі члени штабу Кіченера.

Коли надійшла вість про затопленє корабля „Гемпшір", скликано сейчас воєнну нараду. Участь в нараді взяли В. Робертсон, головний шеф ґенерального штабу; Е. Грей, секретар для заграничних справ; Р. Мек Кена, секретар фінансів і Д. Ллойд Джордж, секретар амуніції.

В. Робертсон обійме правдоподібно місце секретаря (міністра) війни.

У ФРАНЦІЇ І БЕЛЬҐІЇ:

ЗАВЗЯТА БИТВА О ПОСІДАНЄ ФОРТУ ВО ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

БЕРЛІН, 6. червня. — Звіт німецького ґенерального штабу звучить:

„Французькі війска перевели чотири сильні напади на наші становища коло форту Во. Всі напади були безуспішні. Сильний огонь нашої артилєрії, машинових крісів і піхоти спричинив між Французами великі страти.

„На прочій боєвій лінії з причини дощу не зайшли жадні важнійші зміни".

ФРАНЦУСЬКІ ПОСЛИ ДОМАГАЮТЬ СЯ ПРАВДИВИХ ВІСТИЙ ПРО БИТВИ ПІД ВЕРДЕНОМ.

ПАРИЖ, 6. червня. — Велика часть послів зажадала від французького правительства правдивого звіту про положенє під Верденом і про загальне воєнне положенє. Міністерство війни згодило ся сповнити домаганє послів. Міністер війни Бріян заявив, що бажаний звіт предложить дня 16. червня на тайнім засіданю парляменту.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

АВСТРІЙЦІ ПОЛОНИЛИ 9.700 ІТАЛІЙЦІВ І ЗДОБУЛИ 5 ГАРМАТ ТА 15 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

ВІДЕНЬ, 6. червня. — Головна австрійська кватира подає отсі вісти:

„На терені війни з Італією в останних 24 годинах не зайшли жадні важнійші зміни.

„Наші літани бомбардували з добрим успіхом зелізничі двірці в містах Аля, Верона, Віченца і Лятісана.

„Від 1-ого червня наші війска полонили 9.700 Італійців та здобули 5 гармат і 15 машинових крісів".

НА МОРИ:

АНҐЛІЙЦІ МАЛИ СТРАТИТИ ЩЕ ТРИ ВЕЛИКІ ВОЄННІ КРУЖЛЯКИ.

ЛОНДОН, 6. червня. — Рапорт німецької адміралїції доносить, що страти англійської фльоти в останній битві на мори є значно більші, ніж се було передше подане. На підставі зізнань анґлійських моряків, виловлених з води, стверджено, що великі воєнні кружляки „Роял", „Бірмінґгем" і „Акоста" зістали затоплені.

Анґлійська адміралїція оголосила запереченє тих вістий.

ВІДЗНАЧЕНЄ КОМАНДАНТІВ НІМЕЦЬКОЇ ФЛЬОТИ.

БЕРЛІН, 5. червня. — Німецький цісар іменував віце-адмірала Шера, команданта побідної німецької фльоти, адміралом.

Контр-адмірал Гіппер, командант ескадри кружляків, зістав відзначений орденом „заслуги". Крім того відзначив німецький цісар богато офіцирів і моряків, які визначили ся в останній битві на мори. На гробі, в якім похоронено убитих моряків, зложив цісар вінець.

До бувшого міністра маринарки, адмірала Тірпіца, і до шефа головного штабу маринарки, адмірала Кестера, вислав німецький цісар письма, в яких висказує їм сердечну подяку за знамените переведенє орґанізації в німецькій маринарці, якої вислідом була сьвітла побіда над сильнійшою фльотою неприятеля.

—o—

ТУРЕЦЬКІ ВІЙСКА ЗБЛИЖАЮТЬ СЯ ДО ЕРЗЕРУМ.

ЦАРГОРОД, 5. червня. — З головної турецької кватири доносять:

„Турецькі війска розпочали на цілій лінії наступ на Москалів. По дводневній завзятій битві удало ся в центрі переломити російську боєву лінію і прогнати Москалів 40 кільометрів взад в напрямі Ерзерум.

„Наступ російських війск в напрямі Багдаду з приходом правильних турецьких війск зістав зовсім здержаний".

—o—

В ГРЕЦІЇ ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН. — ВЕНІЦЕЛЬОС АРЕШТОВАНИЙ.

ЛОНДОН, 6. червня. — Бюро Райтора доносить з Атен, що в Греції проголошено воєнний стан. Бувший президент грецького кабінету, Веніцельос, і його прихильники зістали арештовані. В Греції заносить ся на революцію.

Веніцельос провадив в Греції аґітацію в користь Англії і Франції.

—o—

СМЕРТЬ ПРЕЗИДЕНТА ХІН.

ПЕКІН, 6. червня. — Нині помер Юан Ші-Кай, президент хінської републики.

Юан Ші-Кай помер по кількадневній недузі. Перед тижнем надійшли були вісти, що його отруїли політичні противники.

В грудни 1915 р. вибухла в Хінах революція, яка триває по нинішний день. Причиною революції був намір Юана Ші-Кая перемінити хінську републику в монархічну державу. Його коронація на хінського цісаря мала відбути ся в місяци лютім сего року, однак з причини змагаючої ся революції зістала відложена на пізнійше.

На житє президента уладжено кілька разів замах.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1893.
JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, 0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других краів: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.
Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.
Число телефону 498 Jersey City.

ТВЕРДИНЯ НА ЧУЖИНІ.

„Справа запомогових орґанізацій вже пережила ся в нас" — чуємо нераз в приватній розмові, а иноді такі-сами міркованя появляють ся в українській пресї.

Сей заміт є о стільки слушний, о скільки відносить ся до проводу в народнім житю. Колись було зовсім инакше. При заснованю першої української народної економічної орґанізації, теперішного Українського Нородного Союза, все народне житє концентрувало ся якраз при сїй орґанізації. Всї змаганя народних робітників стреміли до сього, щоб Український Народний Союз був осередком цїлого національного житя. Тут ґрупували ся всї народні робітники, обдумувано пляни для инших орґанізацій і в руках Українського Народного Союза спочивала вся патріотична поміч, яку давали Українцї з Америки рідному краєви. Такий стан тривав ще донедавна, до вибуху війни. З вибухом війни відносини змінили ся о стільки, що на конвенції У. Н. Союза засновано політичну орґанізацію Українську Народну Раду, опісля повстала у Філядельфії Руська Рада, а наконець Федерація Українців в Америцї. Перенесенє політичного житя на політичну орґанізацію — се зовсім природна конечність.

Однак з утворенєм політичних орґанізацій не кінчить ся ще діяльність народа. Політична діяльність — се одна галузь народної роботи і вона зависить від кождочасних обставин. Попри те мусить іти стала робота у всїх напрямах народного житя. На такій сталій роботі опирає ся політична хвилева праця.

Одною з найважнїйших орґанізацій в народі є саме господарська (економічна) орґанізація. Чоловік мусить наперед забезпечити своє істнованє, забезпечити родину, щоби без журби міг думати про висші цїли. Се вже природна конечність. І тому ми не можемо занедбувати так важної справи, як справа Українського Народного Союза.

Не треба дивити ся на сю орґанізацію яко на якусь партійну орґанізацію. Український Народний Союз — се народна інституція, власність цїлого українського народа, хоч, що правда, про її долю рішають лише самі члени. Се зовсім зрозуміле, що так мусить бути. Подібно, як ми говоримо, що Українців є 40 мілїонів, хоч ми вповнї сьвідомі сього; що на тих 40 мілїонів лиш якась часть є національно осьвідомлена і ся часть говорить в імени усього народа, так і Український Народний Союз є власностию і добром усього народа, хоч лише одна часть українського народа належить до сеї інституції.

Діяльність У. Н. Союза є означена точно статутом; в першій мірі розходить ся тут о забезпеченє членів і їх родин. Але ми знаємо, що сї члени на кождій конвенції добровільно ухвалюють призначити часть маєтку на загальні народні цїли; члени добровільно резиґнують зі свого власного маєтку, щоби помогти цїлому народови. І тому власне сї члени самі дають доказ, що Український Народний Союз має служити загально народній справі.

З тої точки повинен дивити ся на Український Народний Союз кождий сьвідомий Українець. Ся народна інституція повинна бути дорогою кождому патріотови. До її розвою повинен причиняти ся кождий, кому добро народа лежить на серци. Приєднувати членів У. Н. Союзови, поширяти часопись „Свободу", купувати видавництва „Свободи", виробляти пошану для сеї інституції — се обовязок кождого українського громадянина. Ми, яко нарід, повинні гордити ся тим, що маємо на чужині таку орґанізацію, як Український Народний Союз.

Ще з иншого боку У. Н. Союз є важний для нас. Якнебудь війна скінчить ся, то ми можемо надїяти ся великої реемґрації з Америки до старого краю. В Европі по війні буде стільки праці, що наші люди не так скоро вернуть назад до Америки. Тут настане тяжка хвиля в народнім житю. Богато орґанізацій попадає або заснїтить ся через брак людий, брак гроша і т. п. Український Народний Союз се одинока народна інституція в Америці, збудована на сильних підставах; се мабуть буде одинока українська орґанізація, яка видержить крізу аж до сього часу, поки українські іміґранти не зачнуть наново прибувати до Америки. Ми сьміло можемо сказати, що У. Н. Союз — се наша твердиня на еміґрації в Америцї. Коли прийдуть сьвіжі іміґранти, вони не будуть потребувати закладати наново основ народного житя, але будуть вже мати готову свою орґанізацію, при котрій з конечности зґрупують ся знова на якийсь час цїле народне житє.

З тої точки — з огляду на будучність нашого народного житя в Америцї — треба оцінити У. Н. Союз. Тому треба нам подбати, щоби У. Н. Союз був як найбільше забезпечений, щоби мав як найбільше число членів, словом: щоби ся народна твердиня була збудована на твердій скалї. Се є обовязок цїлого народа. Народ собі!

ГРІЗНИЙ ГОЛОС З САСКАЧЕВАНУ.

Пресбітеріянин каже, що Українців в Канадї треба заховстати.

Гідну уваги статю приносить журнальчик „Мішенари Месенджер", річник III, № 5, з мая сього року. Публікацію сю видає пресбітеріянська місія в Канадї, а самий журнал друкований в Торонто („Конфедерейшен Лайф Білдінґ"), де його можна набути. Статю, на яку ми хочемо звернути увагу, написав презбітеріянин др. Е. Ґ. Олівер, отже чоловік, що знає, о чім говорить і знає, що за слова є певна відвічальність.

Статя носить заголовок „Українцї з Саскачевану". Автор розповідає, кілько їх там є, відки приїхали, як мають ся і т. д. Забогато булоб тут переповідати. Інтересні нам отсї уступи:

„Вони, Українцї, дуже інтересують ся політикою. Їх часописи є видавані в сильнім українськім дусї, хотяй тепер моментально підчас війни український рух ховає свою голову. Однак він тут є і ми мусимо з ним борикати ся".

На иншім місцї автор говорить таке:

„Українцї дістали вже силу не лише тут в сїй провінції, але у всїх західних провінціях. Вони нинї контролюють богато шкільних округів, диктують напрям в многих муніціпалах, вдерли ся до парляменту в Манїтобі і дальше стукають в двері парляментів других провінцій".

Автор дивить ся на те все дуже кривим оком і кличе своїх співбратів, аби положили нам таму, прибрали нас в руки, бо як се можливо, аби ми свобідно розвивали ся культурно й політично?

На тепер досить з нас. Ви читачі конечно перечитайте собі те славне писанєчко.

(„Український Голос").

З ТЕМНОЇ СТОРІНКИ.

Прикра справа, але треба про неї згадати. Не в обороні осіб, але в обороні засади. Ми всїми силами стремимо до сього, щоби в публичнім житю люди шанували себе як людий. Хто знає відносини між українським народом в Америцї, той не подивує ся, що се тяжка справа. Але при добрій волі всїх чинників се може вдати ся хоч би за кілька лїт.

Тут подамо один примір, в чім лежить затроюванє публичного житя — і то дорогою часописий. Недавно, бо ще в марті, вела редакція „Свободи" полєміку з „Америкою". Були се статї під наголовком „На прю". В 34. числї „Свободи" написали ми таке:

> А може епископська ґазета хоче словом „кум" сказати, що хтось із нас ходить до бар на пиятику? Ми по сальонах не волочимо ся і ніхто тут не скаже, щоби урядники У. Н. Союза чи хтонебудь із персоналу „Свободи" вели якесь згіршаюче житє. А як би навіть якийсь урядник зійшов ся случайно з робітником по роботі і випив з ним склянку пива — чи се такий страшний злочин?

В 43. числї „Народної Волї", з дня 31. мая, є такий коментар до сього:

> В статях тих „Свобода" не взяла в оборону української справи, як може дехто сподївав ся. Висказала лише те, що як там вечером редактори разом з робітниками зайдуть до Міґіна (Міґон Салун се головна кватира персоналу „Свобода") випити по шкляночці пива — то хоч забавлять ся нераз до рана, та се нич. Се не є пянство а лише братерство, бож вони братають ся з простими робітниками.

Під сею статею підписаний А. Петрів.

Бачимо тут сумну прояву. Закидає нам п. А. Петрів пиянство. І тим має ся годувати українську суспільність в ґазетах. Ми лишимо на боцї особу п. Петрова, бо такесаме може написати і Павлів і Іванів і хтонебудь инший. (Коли вільно г. Луцикови писати проти пиянства, то чому-б не було вільно п. Петрову закидати другим пиянство. — Прим. добре знакомого п. Петрову складача). З тої нагоди звернемо увагу на се: Не треба забувати, що за кожду обиду можна потягнути виновника перед суд. Тому п. Петрів нехай подумає, чи йому добре буде посидїти в холодній. Ми не мусимо все бути терпеливі і виправдувати людий тим, що вони не знають, що роблять. Анї не мусимо комусь-там терпіти тому, що він з роду Українець. Коли хтось хоче принести честь Українї, то нехай поводить ся як чоловік. Як не буде чоловіком, то не треба його і між Українцями.

За приміром Петрова схочуть пійти й инші і то нераз такі, що десь-там присвоїли собі гроші в якійсь народній орґанізації, або і леда підростки, котрим ще молоко не засхло під носом, і нуж ганьбити. І до чого дійде? Хиба зачнеть ся загальна тяганина по судах — і се буде народна робота в Америці.

Будьте люди — а потім будьте Українцями. Як комусь брак вихованя, нехай наперед учить ся поведеня з людьми і товариської оглади. Без того не можна пускати ся у сьвіт. Знова инші, що мають нахил до кримінальних вчинків, не повинні мати місця в суспільности. Сього вимагає людська і народна честь.

МОРАЛЬНІСТЬ І ЕТИКА.

Чоловік має вроджене почутє добра і зла. Поведенє чоловіка сьвідчить про його моральну й етичну вартість.

Часто говоримо рівночасно про моральність і етику. Ті два понятя мало ріжнять ся між собою.

Моральність полягає на виборі і розріжненю добрих средств, на склонности до добрих намірів і на характері.

Тому кажемо, що понятє моральности мусить бути чоловікови вроджене. Етика полягає на справедливім поступованю чоловіка в практиці.

Людство стремить до поширеня моралї і етики між найширшими верствами. Нате закладають ся церкви, нате є наука етики в школах, нате видають ся книжки і часописи.

Уровень моралї залежить у великій мірі від сьвідомости чоловіка. Коли між певними людьми панує засада, що крадїж є заборонена, то хто проти сього поступає, ломить пануючу моральність.

Людство старає ся також приневолити силою до морального поступованя тих людий, котрі добровільно не хочуть моральности піддати ся. Нате видають закони, а закона треба слухати.

Чим висше образований чоловік, тим висше розвинене в нього почутє моральности. Буває иноді і противно, але се є вимки у людий, які мають умове збоченє.

Моральну й етичну вартість чоловіка пізнаєть ся по його поступованю з найблизшим окруженєм, дальше в житю публичнім супроти співгорожан чи земляків і супроти цїлого людства.

Відповідно до людського житя розріжняємо етику і мораль в приватнім і в публичнім житю.

Є деякі промахи, котрі уходять в публичнім житю, а деякі толерують ся в приватнім житю. Один сьвіт від другого часто ріжнить ся в практиці. Але в засаді голосить ся, що як не вільно обманювати в приватнім житю, так не вільно сього робити і в публичнім житю. Бо се є проти моральности й етики.

Між Українцями в Америці понятє етики в публичнім житю є дуже слабе. Часто особисті непорозуміня осіб в приватнім житю стають причиною затроєня публичного житя.

Завзятість грає тут найбільшу ролю. Вона доходить иноді до одичіня. Чоловік забуває, що є чоловіком. Для знищеня противника уживає ся підступу, лжи і клевети. Поширює ся се через несовісні часописи. Наслїдком безнастанного тровленя в часописях люди привикають до такого стану річий і не протестують вже проти сього. Взаїмне недовірє і підозріня скріпляють ся з дня на день. Годі знайти двох людий, котрі би собі вірили і стреміли до якоїсь спільної висшої цїли. Через те ніяка спільна народна робота не є можлива. І сей стан буде тривати так довго, як довго не знайдеть ся хоч би мала громада людий, яка би поставила собі за цїль привернути етику в народі.

Зробити ясний поділ між житєм приватним а житєм публичним. Поступати після пануючих засад етики і в особистих зносинах з людьми і в загальних справах.

Почутє спільної приналежности до одного народа і спільність ідеї вкаже нам шлях до сього. Викинути зпоміж себе ненависть, брудні інсинуації, клевету і нечесні способи доходженя до особистих цїлий під покришкою загального інтересу — се дасть нам підставу до зближеня.

А тоді висока цїль: добро цїлого народа зваже всїх тїсно до праці. Тоді й кожда одиниця зискає на тім, бо буде зазнавати пошани і вдоволеня.

Привернене етики в публичнім житю виратує український нарід від тих всїх внутрішних потрясень, яких ми є щоденними сьвідками.

TARAS SHEVTCHENKO.

See Fires Ablaze.

(Translated from the Ukrainian by **P. Selver**.)

See fires ablaze, hear music sound,—
The music weeps and nestles round.
E'en as a diamond, precious, fair,
The eyes of youth are bright, how bright!
Gladness and hope have set their light
In joyous eyes. They know not care,
Those youthful eyes,—no sin is there.
And all are filled with mirth and glee,
And all are dancing. I alone
Gaze, as there were a curse on me.
I weep, I weep, to all unknown.
Why do I weep? Perchance to mourn
How without hap, as tempest-borne,
The days of all my youth have flown.

(1850.)

ОГНІ ГОРЯТЬ.

Огні горять, музика грає,
Музика плаче, завиває!
Алмазом добрим, дорогим
Сіяють очи молодії,
Витає радість і надія
В очах веселих. Любо їм,
Очам негрішним, молодим!
І всї регочуть ся, сьміють ся,
І всї танцюють. Тілько я,
Неначе заклятий, дивлю ся
І нишком плачу, плачу я.
Чего-ж я плачу? Мабуть шкода,
Що без пригоди, мов негода,
Минула молодість моя.

1850.

СУМНИЙ СПОМИН.

(Надіслана статя).

Дня 5. червня с. р. минуло 141 лїт від хвилї, як в страшний спосіб запечатано долю „Запорожської Січи"; як замкнено уста нашому народови; як закуто український нарід в зелїзні кайдани.

Наші діди були ще сьвідками тої страшної хвилї, а нам остав ся лише спомин, котрий болючо ранить наше серце! З тої нагоди я бажаю посьвятити лише кілька слів памяти дорогої нам „Січи".

„Запорожська Січ" — се була козацька військова орґанізація. Через часті напади Татар та Турків на Україну українські селяни задумали сотворити собі орґанізацію, котра була би охоронним валом проти ворожих нападів. Сей плян уводить в житє один з українських князів, Дмитро Байда Вишневецький. Він то в рр. 1550-52-гім побудував на днїпровім острові Хортиці замок та обезпечив його козацькою залогою. Одним бажанєм, яке нїколи не давало йому спокою, було витворити з козаччини велику політичну силу, з котрою числилиб ся і найґрізнїйші вороги. Ся думка сповнила ся як слїд, але аж по смерти Вишневецького. Через часті напади козаків на своїх ворогів січова слава розійшла ся стрілою по сьвіті. І вже за пановання ґетьмана Косинського з козацтвом починають числити ся такі володарі, як німецький цїсар та римський папа. Тм було треба помочи проти Турків.

Кілька разів „Січ" підупадає то наново будить ся до житя. Згадати такі славні походи за ґетьмана Самійла Кішки (1600 р.), під котрого проводом козаки на прах розбили Волошину, а відтак Шведів. По війні зі Шведами козаки вдарили на Московщину і спустошили цїлий край, а в 1608 році здобувають Перекоп.

Під проводом Петра Конашевича Сагайдачного 40.000 козаків розбили 300.000 Турків.

Відтак ідуть славні походи Хмельницького, де горда польська шляхта клонила голову перед українським „мужиком". Вистарчить згадати Корсунь, Жовті Води, Пилявці, Константинів, Збараж, Броди, Львів, Замостє і т. д., а досить буде уявити собі сю геройську боротьбу поневоленого українського народу.

Як вражаючо і ясно відбиває ся блеск хоробрости з дїл тих людий. Як боронили вони свою землицю, клали буйні голови в боротьбі за волю! Алеж було й за що!

Аж в 1775 році російська цариця Катерина посилає ґенерала Текелїого на „Січ" і сей **5. червня 1775 р. запечатав долю „Запорожа"**. Ґетьмана Кальнишевського, 84-лїтного старця, вислано в Сибір, де він перебув 26 лїт страшної каторги. „Січ" зруйновано, козаків убито, богатство зрабовано!

І нараз там, де греміли гармати, де чути було співи козаків, де взносило ся ясне сонце волї, де слава блищала — там знайшли свої місця катованє, неволя, стон, плач та кайдани...

Катерино, суча дочко,
Що ти наробила?
Край веселий, степ широкий
Ти занапастила!...

Славо, де ти? Славо, де ти?
Чи встанеш коли?
Чи забула, не згадаєш
Про давні часи?...

Чи поплине сто ріками
Кров у Чорне море?
Чи пробудять ся могили,
Днїпро заговорить?

Чи воскресить славні борцї
Неньки-Українї?
Чи зашумить буйний вітер
В походї за ними???...

Микола Д. Величко.

ПРИГОТОВАНЯ ДО ВИБОРУ ПРЕЗИДЕНТА.

Від кількох місяців ведеть ся завзята аґітація у Злучених Державах за кандидатами на президента, котрого урядованє кінчить ся в марті 1917 року. В біжучім році мусить бути вибраний новий президент.

До розправи стають три головні партії: Стара Републиканська, Демократична і недавно основана Проґресивна. Партії іменують наперед кандидатів, а опісля на них голосують виборцї, відповідно до вподоби.

При нових виборах приходить до сили Републиканська партія. Її сила скріплена через злуку з Проґресивною, а то через те, що Розевелт, творець Проґресивної партії, кандидує в Републиканській партії.

Осередком виборчого руху є місто Шікаґо, бо там має відбути ся 7. червня републиканська конвенція. На конвенції має бути іменований партійний кандидат на президента. Таких „кандидатів на кандидатів" є в Републиканській партії богато. Найбільшу популярність має покищо бувший президент Америки Теодор Розевелт, який розвинув завзяту аґітацію за собою. Поважним його противником є давнїйший ґовернор Ню Йорку, тепер член найвисшого суду, Карло Гюз (Hughes). Другим поважним кандидатом є бувший державний секретар Елїгу Рут з Ню Йорку, третим Теодор Е. Бортон з Огайо, а кромі тих дуже поважним кандидатом є сенатор Кумін з Айови, сенатор Шерман з Ілїнойс, давнїйший віцепрезидент з Індіяни Карло Фейрбенкс і богато поменьших, які мають поважне число голосів за собою.

Демократична партія сього року не має виглядів на побіду. Її одиноким кандидатом є теперішний президент Вілсон, якого мабуть іменують на демократичній конвенції, що відбудеть ся 14. червня в Ст. Луіс.

Підчас біжучих виборів появляєть ся перший раз національне питанє в Америцї. Видвигають його Німцї. Пійшло се відси, що Америка підчас війни стала ся остро проти Німеччини. Американські Німцї, які відбули свою конвенцію в Шікаґо дня 29 і 30 мая, заявили ся проти Розевелта тому, що він підчас воєнного періоду дуже побренькував шаблею в сторону Німеччини. Скорше Німцї будуть попирати Гюза, бо він не виявив свого упередженя до

Німеччини. Німці числять також на те, що з ними пійдуть Айриші, котрі від часу революції в Ірляндії є ворожо настроєні до прихильників Анґлії в Америці.

Президент Вілсон ще не зголосив отверто своєї кандидатури. Одначе зміна його політики супроти Німеччини вказує, що він числить на поміч Німців при виборах.

Кандидати їздять по вічах і виголошують свої кандидатські промови. Вони обговорюють біжучі політичні вигідки і розвивають програму своєї будучої праці та напряму в політиці. А тих справ є доволі богато: Готовість Америки на всякий випадок, справа зоруженя, справа мексиканська, европейська війна, приготоване до мира і т. п. Особливо сірчисті промови виголошує Розевелт, про що доносять щоденні часописи.

РІДНА СТОРОНА.

Там, де зелена стоїть діброва,
Славна Парашка в небо глядить,
Де бистро грає хрустальний Опір
Там моя думка завше летить.

Там, де Зелемінь хмаров спов́ита,
Де жив колись-то Захар Беркут;
Між тії гори, ліси і бори
Вітри зітханя мої несуть.

Де по розлогик долах Опора
Шовкові трави гарно ростуть,
Де ріжнобарвний цьвіт процвитає,
Там слези мої з дощем падуть.

Ох, стороньо мила та люба,
Про тебе я можу лиш мріти;
Одного тільки собі бажаю:
Коби тебе ще раз узріти!

Анастазія Рибак.

Филядельфія, Па., 2. червня 1916.

ЦІСАР ФРАНЦ ЙОСИФ.

(Один уривок із твору славного шведського мандрівника Свен Гедіна „На Схід" про східний фронт від Мемелю по Чернівці, який появив ся у Ф. А. Брокгавза в Липску).

Підчас повороту пробував я кілька днів у Відни, де зустрів чимало старих і нових приятелів. Та найбільшим спомином, який нагадувати-ме мені Відень, останнє авдієнція у 85-літного цісаря Австрії і короля Угорщини, Франца Йосифа.

Було се в неділю 4. липня. Відень купав ся в блеску літного сонця і горячи. На рінґу гуляють мущини і жінки. Не видно було нічого незвичайного, лиш тінь поважного настрою, здавало ся, огорнула в звичайних часах так веселе місто. В своїм великім городі мрів Шенбрун, замок Марії Тереси. Там на висоті своєї могучости мешкав Наполеон, там умер його син, воєвода з Райхштадту, коли наполеонські часи належали вже до історії. Син велита тримав там на своїх колінах хлопчика, котрий ще тепер в пізній осени своєї старости панує в Шенбруні.

Чиж се пересада, коли скажу, що ніхто з живучих, а вже дуже мало з минувшини, не перейшов так тяжко дороги житя, як цісар Франц Йосиф? Доля забрала силою йому найблизших, його брата, його жінку, його одинокого сина і князя, котрий мав унаслідити по нім монархію. Не було більш поганого людського злочину, більшого нещастя, яке не сталоб ся в його найблизшім окруженю. Італієць замордував його жінку; Серб, мордуючи архикнязя Франца Фердинанда, поклав огонь до сеї сьвітової війни. В 1848 році революції приняв він на себе найтяжшу зі всіх корону і носить її ще тепер 1915, де ціла земля дрожить від найбільшої в історії війни. Через 67 літ панує він в найріжнороднійшій монархії, яка лиш може істнувати, і в часі, який обіймає звичайно кілька родів, вміла його висока особистість і його розумний провід тримати вкупі одинайцять націй і, що більше, скупити їх в одну цілість, якої силу показує найліпше ся війна. Події, неспокої і війни вже внедовзі сім десяток літ окружали його, та ще нині його королівська стать стоїть гордо і непорушно, мов скала в розбурханім мори. В його очах князі вступали на трони, старіли ся і вмирали, вмирали і їх наслідники. Він стоїть одинцем, послідний в ґенерації, яка вже давно спочиває вічним сном, і його імя було вже в історії, коли сьвіт ще не знав, хто такий Бісмарк.

Ніодин монарх наших часів не є предметом більшого поважаня і любови, як сідий володар на троні Габсбурґів. Його імя проголошуєть ся з релігійним почитанєм. Ніколи не лунають радісні оклики щирійше і горячійше, ніж як цісар покаже ся в своїм возї між двірською палатою а Шенбруном. В бурливих роках був він членом, який лучив свою широку державу, і коли він при вибуху війни покликав до зброї свої народи, всі вони відчували, що належать спільно під подвійного орла. Всі знали також, що сей достойний старець старав ся о удержане мира так далеко, як на се позволяли честь і істноване його краю, і що він глубоко і гірко жалував, що тепер мусіло прийти до проливу крови. Деякі намагали ся звалити на нього вину за сьвітову війну. „Він міг був переболіти морд наслідника трону — так говорили в державах, які вихваляли анґлійське лицарство — і пійти на поміч поневоленій Бельгії!" Та ті забувають, що Сербія, підбурена Росією і заохочена гордою Анґлією, стала дуже небезпечною для будуччини Австрії і Угорщини і майже загрожувала істнованю монархії.

Дня 4. липня був цісар, як звичайно що неділі, на Службі Божій в каплиці замку. Авдієнція була назначена на 1. годину. Мені показали дорогу до покою прибічного ад'ютанта, де приняв мене полковник фон Спанік. Треба явити ся добру чверть години перед назначеним часом, бо цісар дзвонить часто скорше ніж прийшла година авдієнції. Підчас сього, як я ждав, оповідав мені полковник фон Спанік, що цісар відбував ще до недавна свої щоденні поїздки верхом і що в послідних роках не зайшло ніяке замітне ограничене його праці. Ціле його житє забирала праця і він посьвячуєть ся ще всім важним справам, як в молодих роках. Майже що дня принимає він міністрів, офіцирів і послів і з найбільшою увагою слідить за перебігом війни. Його день поділений після годинника, як у Гінденбурґа. О 8. годині вечером іде спати, рано о 4. встає. В пів години пізнійше приходить мале сніданє; о 5. сидить цісар при своїм робітнім столику. О 8. годині передполуднем приходить друге сніданє: відтак слідує прохід в городі або проїздка. Лучаєть ся притім, що цісар присяде на лавці і уживає сьвіжого воздуха, навіть коли його дружина думає, що досить студено і вітер. Проїздка відбуваєть ся все кіньми; в силї віку був він одним з найліпших їздців. Я видів раз, як він їхав верхом. Се було перед двайцять пяти роками, коли шведське посольство до шаха Перзів переїздило через Відень і мало нагоду бути при цісарській параді. Тоді їхав цісар на чолі свого штабу бігцем через „Шмельц" і сидів на сідлі струнко і просто як який молодець. Ще нині він пристрасний стрілець і мимо свого віку має певну руку в стріляню.

О 12. годині обід; відтак слідують знова довгі години праці. Стіл цісаря дуже скромний. В Шенбруні не справляє празників. Де в часах Марії Тереси двірське житє гуляло в цілій своїй величі, тепер тишина і спокій. На самоті чуєть ся цісар найліпше; також в часах їди він сам один. Навіть обід подаєть ся йому в його робітнім покою. Часто лучаєть ся, що присутний при сім який член цісарського дому, н. пр. архикнязь Карло, якого цісар дуже любить.

Посеред моєї розмови з ад'ютантом роздав ся голос дзвінка. Я перейшов через великий сальон і отворив сам двері робітного покою, який находить ся на ліво від подвіря замку і має вигляд на улицю, де хвилює рух сюди і туди. Він лежить в партері і стіл до писаня віддалений дещо від послідного вікна.

В сім покою проходжав ся цісар. Коли я вступив в кімнату, він обернув ся скоро, підійшов до мене і подав мені приязно руку. „Витайте, пане докторе, вже шість літ тому, як ми бачили ся послідний раз. Що не стало ся від сього часу!" З сими словами сів цісар при столику і попросив мене сідати. Він не сидів вигідно опертий взад, ні, він опер ліве рамя на столі, праве на поручу крісла і так сидів через цілу годину, як довго тривала авдієнція. Лиш часом спер свою голову о ліву руку. Його вигляд знаний цілому сьвітови: сиві, приязні очи, здоровий, широкий ніс, високе чоло, білий як сніг, повний вус і добре плекані прибородки. Його лице має барву і показує меньше зморщків чим инші 85-літні. Він мав на собі ясно-синий уніфофрм з вишитим червоним ковніром і чотири золоті ордери.

Бесіда вела ся виключно про війну. Я мусів розказувати про мої подорожі на східнім фронті, і коли я дійшов до Коломиї і Буковини, спитав цісар, чи я зустрів Пфлянцера-Балтина, Паппа і Фішера. Він розпитував ся, де і під якими услівинами був я з архикнязями Фридрихом і Йосифом Фердинандом і говорив горячо про неоцінені заслуги, які зробив Конрад з Гецендорфу державі і йому самому. Коли прийшла бесіда на фронт в Карпатах, говорив цісар про Лінзінґена і питав ся, чи я був в кватирі Ботмера. Особливо довго говорив він про пролом Макензена в Галичині і про діла армії Бема-Ермолього і війск Боровича. Слова цісаря показали, що він обізнаний зі всіми воєнними подіями і се, що я оповідав, не представляло для него нічого нового. Він не робив ніколи ріжниці між ріжними націями, які живуть під його скиптром.

Вкінци поглянув цісар на годинник, який лежав на столі і сказав: „Тепер не хочу задержувати вас довше, пане докторе". Відтак підніс ся, подав мені руку і супроводжав мене до дверий.

(„Пільна часопись").

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Поезії Шевченка по анґлійськи.

Від п. П. Селвера з Лондону (в Анґлії) ми купили 6 віршів Шевченка, які він переклав дуже вдатно і гарно на анґлійську мову. Ось заголовки сих віршів: „Огні горять", „Вечір", „Як би ви знали, паничі" (перша половина), „І небо невмите", „Чого мені тяжко?" й „І широкую долину".

Про високу вартість сих перекладів можна переконати ся через порівнанє з оріґінальним текстом. Пану Селверови належить ся від нас за його працю щира подяка, бо чужинці (ті, що розуміють лише по анґлійськи) дізнають ся з тих віршів дуже богато про злидні нашого народа, про ті ідеї, за які Шевченко боров ся, і про гірке бідованє самого поета.

В нинїшнім числї „Свободи" містимо першу з тих перекладених поезій нашого найбільшого ґенія, „Огні горять", а в дальших числах подамо решту (в кождім числї один вірш). Аби нашим читачам було легко робити відповідні порівнаня, подаємо кождий вірш наперед у перекладі, а під сподом в оріґіналї.

Друкуючи сї поезії, ми маємо повну надію, що вони вийдуть на користь нашій суспільности. Наперед подбаймо о те, щоби сї вірші вивчили ся на память ті наші діти, котрі ходять до тутешних анґлійських шкіл, і щоби вони навчили ся як слїд їх віддекламувати. Відтак навчім ся їх самі (се може неодному з нас придати ся в якімсь анґлійськім товаристві), а нарешті постараймо ся, аби ті твори Батька-Тараса найшли ся в руках американських редакторів, письменників, інтеліґентних робітників — словом: в руках кождого чужинця, що говорить анґлійською мовою.

Не забудьмо й за те, що на кождім Шевченківськім сьвяті (а такі сьвята уряджують всї наші сьвідомі громади) повинно ся віддекламувати бодай одну поезію Шевченка по анґлійськи. Навчім ся використати те, чим обдарував нас п. Селвер з далекої Анґлії і чим обдаровують нас від часу до часу инші, прихильні нам чужинці.

Український концерт на „острові сліз".

Останної неділї відбув ся в „Іміграційнім Домі" на острові Еліс концерт „Українського Хору" з Ню Йорку. Саму програму виконано добре. На програму зложили ся точки, виконані мішаним хором, два сольоспіви, виконані барітоном п. М. Зазуляком, сопранове сольо пані Ю. Корецької і „Вязанка українських мельодій" та 9-тий концерт Беріота, виконані скрипаком п. П. Келичавою. На концерт прибуло з міста около 1.200 людий, а задержаних імігрантів — переважно Італійців і Греків — було около 500. Роздано програми в анґлійській мові, а до програми долучено анґлійську статю про Українців. Ізза гамору, який панував серед великого натовпу гостий, концерт не зробив такого корисного враженя, як усього мож було надіяти ся. Зрештою велика саля в „Іміграційнім Домі" не надаєть ся зовсїм на концерти.

Самовбийство Макса Кобра.

Останної неділї отруїв ся ґазом в Ню Йорку банкир Макс Кобре, в домі під ч. 115 при 122 ул. Банк Кобра, що містив ся на долині міста в Ню Йорку, збанкротував дня 4. серпня 1914. Разом з тим банком замкнено і його відділ у Вілемсбурґу (передмістє Брукпина). Вкладчики банку Макса Кобра стратили около 3,800.000 долярів. Між вкладчиками було богато Українців. По банкротстві прийшло межи банкиром і вкладчиками до угоди, на підставі котрої вкладчики мали дістати 20 процент (пяту часть) із вложеної квоти. Решту гроший мав банкир виплатити протягом чотирох літ. Кобре був забезпечений на 565.000 долярів і сї гроші мають пійти на сплату довгів. Наслідком сього вкладчики дістануть тепер більше.

І знов пропали тяжко запрацьовані центи наших людий. Чому — питаємо — наш нарід не складає своїх оцадностий в безпечних державних банках, або в почтовій щадниці? Чи всї упавші доси приватні банки не навчать нас уже розуму? На кого пошкодовані люди будуть тепер нарікати?

Жертви страшного гураґану.

Канзас Сіти, 6. червня. — Великі вихри, що лютили ся вчера вечер, наробили дуже богато спустошеня в стейтах Аркансо, Мізурі, Ілїнойс і Місісіпі. Підчас бурі згинуло 126 осіб, 20 є пропавших, а кількасот покалїчених. Матеріяльні шкоди є незвичайно великі. Комунікація в тих чотирох стейтах є по більшій части перервана. Такого страшного вихру не було тут вже від кількайцяти років. Сей гураґан дійшов до найбільшої сили в північній части стейту Аркансо. Село Джудсонія зістало зметене з лиця землї цїлковито. Таксамо потерпіли деякі инші місцевости. Богато людий опинило ся в чистім поли, без даху над головою.

Робітники дістали підвишку платні.

Бостон, 5. червня. — На підставі угоди, заключеної з морськими перевозовими компаніями, робітники, працюючі при ладованю кораблів, дістали підвишку платні, яка виносить пересїчно 25 процент. Підписана обома сторонами угода обовязує від 26. мая б. р. до 30. вересня 1917 р.

Викинула дитину через вікно.

Передвчера пополудни приїхала до Ню Йорку Марґарета Ґлїзон зі Стайвезент Фолс, Н. Й., в товаристві Вільгельма Мінського. Вона заїхала до шпиталю у Вілемсбурґу і там породила дитину. Рано встала і викинула новородка через вікно. Дитина згинула на місци. Коли її запитала доглядачка, де дитина, вона зімлїла, а опісля сказала правду. Незабаром покликано полїцію, а ся арештувала нелюдську маму, лишаючи її в шпитали аж до подужаня.

Часописи дорожіють.

Скрентон, Па., 5. червня. — Тутешна ґазета „Скрентон Републікан" оповістила, що з нинїшним днем підносить свою цїну з 1 на 2 центи за примірник. Причиною сеї подвоєної цїни є збільшене коштів за ріжні друкарські матеріяли, спричинене европейскою війною.

Америка висилає нове військо до Санто Домінґо.

Вашінґтон, 5. червня. — Міністер маринарки Данієлс видав нині наказ, аби 1.000 моряків з прибережних портів Тихого океану вислати безпроволочно до Санто Домінґо, де житя і маєтки Американців є загрожені акцією тамошних революціонерів. По прибутю на місце сього скріпленя контр-адмірал Капертон буде розпоряджати силою 3.000 моряків, які мають обороняти два революційні осідки: Санто Домінґо і Гаіті. Департамент маринарки зажадав від Капертона близших подробиць про битву в Пуерта Плита дня 31. мая, у якій згинув капітан Герберт Ґірсінґер.

Німці проголошують льояльність до Америки.

Більше ніж 100 тисяч Німців, родом з Австрії і Німеччини, зібрали ся в неділю 4. червня в Шіпсгед Бей на нараду, щоби проголосити свою льояльність до Америки. Генрик Вайсман, президент Німецько-американського Союза в Ню Йорку, заявив, що німецький нарід зібрав ся на те, щоби відсьвяткувати „День Свободи". При тій нагоді протестує, щоби Американців ділити на раси. Сей протест повинні почути аж в Шікаґо. Опісля відчитав він таку заяву: .....При сій нагоді ми стверджуємо поновно нашу надію і віру до Америки і до її свободолюбних інституцій, яко найліпшої запоруки і оборони всесьвітного братерства". По кількох инших промовах відбула ся велика нарада.

Протикатолицька змова.

Президент „Бруклин Каледж", о. Йосиф Раквел заявив передвчера в своїй промові, що фундації Ракефелера і Карнеґія уживають свого виливу і своєї сили для поборювання католицької церкви. Головно старають ся вони переслїдувати католицькі школи і виховуючі інститути. Проти сеї тиранії мали виступити навіть протестанти-методисти. Бесїдник взивав, щоби проти сього замаху протидїлав кождий католик.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

З Камінки струмилової.

Польська „Ґазета Поранна" доносить: „Ряд спалених домів говорить вимовно про воєнну бурю, яка перейшла через місто. На чолї старости стоїть Дес Льоджес, який обняв уряд по Дільцови (звісний ворог Українців.—Ред.). Відбудова міста як і повіта, який знищено дуже в часї боїв над Бугом (спалено около 10.000 господарських будинків), іде наперед, хоч на сю цїль виасиґнувано дуже малу суму, бо заледви 250 тисяч корон. Відбудову провадить інжинєр краєвого виділу п. Корнеля (Українець. — Ред.). Є надія, що фонд відбудови буде незабаром підвисшений. Шкоди обчисляють на десятки міліонів корон.

„Дня 5. марта, заходами п. Завалкевича відбуло ся торжественне отворенє безплатної кухнї в захоронці Сестер Служебниць. Посьвяченя довершив кс. Вояковскі, в присутности етапного команданта, полковника Грохольського і секретаря старостава Тичковського".

З отсеї вістки виходить, що ся безплатна кухня спочиває виключно в польських руках і що українське населенє Камінки струмилової є спущене на „польську ласку", хоч, без сумнїву, кухня є удержувана публичними фондами.

Воєнні суди.

Перед воєнним судом в Перемишли і Ярославі провадять ся розправи проти Андрія Драпала і Івана Галїяша. Оба вони є гр.-кат. релїґії, замешкалі в Чудовичах. Їм закидаєть ся дезерцію, поповнену підчас війни. Такусаму розправу ведуть проти Василя Ташака з Монастирця, також гр.-кат. релїґії. Проти зелїзничого робітника Михайла Івасечка з Тустанович ведеть ся розправа о шпіонажу і о злочин даня помочи ворогови.

Польський Сойм в Кракові.

В Кракові відбув ся 29. цьвітня зїзд польських парляментарних і соймових послів і головної управи „Начального Народного Комітету". Не явили ся на зїзді польські епископи, анї представителї внепхпольської партії. Головну промову виголосив др. Білїнський, який говорив про те, що центральні держави утворять Польщу для себе. Цїла його промова була вірно династична. При кінци нарад вибрано головну управу „Народного Комітету", а предсїдателем зістав др. Білїнський.

„Дзєннік Польскі" з Дітройт, Міш., пише, що сей сойм відбув ся в старинній польській столици дня 3. мая б. р., але вісти про нього дійшли тут не з Польщі, але з Данії. Ся ґазета остерігає своїх читачів, аби вони не вірили у друковані по инших польсько-американських часописях звіти з нарад сього сойму, бо ті звіти „воняють не тільки сторонничостю мозку зорієнтованого до сходу, але і явною ненавистю до всїх тих, котрі взяли участь у важнім з'їзді в краківськім городі (місті)".

НОВИНКИ.

ДР. КРАМАРЖ ЗАСУДЖЕНИЙ НА СМЕРТЬ.

Відень, 4. червня. — Др. Крамарж, посол до австрійського парляменту і провідник партії „Молодочехів", обжалуваний за зраду держави, зістав засуджений на смерть. Таксамо на смерть засуджено чеського посла до парляменту д-ра Розенгайна, бухгальтера Замазоля і Червінку, секретаря видавця часописи „Народні Лісти". Два послідні засуджені за шпіонажу. Всї чотири засуджені на смерть були обжалувані о те, що викликали між Чехами рух, котрий мав на цїли злуку Чехів з Росією. Др. Крамарж мав їздити часто в тій справі до Петроґраду.

НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЄР ПРО МИР.

Берлїн, 5. червня. — В нїмецькім парляментї виголосив канцлєр Бетман Гольвеґ промову, в якій між иншим сказав таке:

„Перед 6 місяцями я говорив, що ми готові до мира. Я сказав се в переконаню про нашу побіду. Ми не завели ся на наших силах і зробили дальший поступ. Я говорив також одному американському дневникареви, що ми готові кождої хвилї заключити мир на підставі воєнної мапи. Від того часу положенє змінило ся і ми всюди виходимо побідно. Ми зробили все, що було в нашій силї для приверненя спокою, однак наші противники не хотїли пристати на наше предложенє. Тому кожде дальше наше предложенє є злишне. Змаганя ворогів, аби зломити духа нїмецького народа, не вдали ся. Ми зєднані, як і передтим, і будемо чекати побідоносного кінця війни".

Опісля полємізував канцлєр зі змістом одної брошури, яка появила ся підчас війни, та оправдував свої переговори з Анґлією на початку війни.

ЯПОНІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬ СЯ ПРОТИ КИТАЮ.

В Китаю (Хінах) вибухла наново революція в провінції Шантунґ. Положенє в краю є дуже тяжке. Міністері-

яльний кабінет застановляєть ся поважно над уратованєм Хін від упадку.

З того прикрого положеня Китаю користає сусїдна держава, Японія. Вона вже здавна чекає, коли би можна загорнути Китай для себе. З приводу нібито береженя житя японських горожан, вона заняла під свою управу часть зелїзницї в Шантунґ.

Китайське правительство вірить, що йому вдасть ся забезпечити порядок в Шантунґ і в той спосіб недопустити Японії до вмішуваня у внутрішні справи Китаю.

Японський амбасадор в Пекінї звернув ся з жаданєм до китайського правительства, щоби воно як найскорше привернуло порядок в зреволтованій провінції; в противнім разї Японія вишле туди своє військo. Революція вибухла якраз через те, що китайське правительство занадто панькасть ся з Японією і занадто уступає її жаданям. Положене погіршило ся наслїдком смерти президента Юан-Ші-Кая.

НОВА „РУСЬКА" МОВА В АМЕРИЦЇ.

„Гей, Джан! Взявесь лейофа в шапі і маєш днєсь ляци тайм; злізь-но з порчу і коман, гарйоп, маю для тебе файний джаб! Здойми ковт, убери ся в овергозни, джомпни по штепсах на абстес до бедруму бейбіків, вийми з бакси мої карпентерські тульса, занеси на бек до шанти на ярдї, виклїнуй файно і пофіксуй. Потім вложи всьо до бакси з оренджів, возьми на вільбару і через елю затрокуй до секенштору в тім брикгавзї на корнері пятого бльоку, але вези по стрітї, а не по сайтвоку, бо поліс наробив би ті бадрунку. Єсли продаш і дістанеш кеш моні, джомпни до льондри по мою вейстку і светер, купи в бучерни по кілька шляйсів поркчапсу, стейку і блютвуршти, в шторі купи мапу і брум до фльору, роброву пайпку до ґейсу, дві бакси мечок і шушайну. В ґросерни возьми по дуцу оренджів, пічесів, томейтосів і бененусів, за нікля кендів, бонч цьомґуми, кексів, крекесів, чотири паї, мострику, кецьону, пек потейтосів і дві посткартки з пікчерами і зі штемпсами. В госел шторі заордеруй кейк олію, по дуцу папкі і кремсоди, а також возьми по дорозї мій сут до виклїнованя. Тут маєш тікет на кару, а як всьо сфікєуєш орайт, то затрітую віски, а вечером тікети на муфенпікчер".

„Шур!" — відповідає Джан. — Но, і всьо було „орайт".

Стефан.

ЧИ ВИ Є ГОТОВІ?

Тайною поводженя є роблене властивої річи в відповіднім часї і використане кождої нагоди, яка тільки притрафить ся. В тій цїли конечною річию є утримувати тіло і духа в відповіднім станї. Скоро наш орґанізм терпить через неправильність, недостаточну поживу і т. д., ум є змушений до більшої працї в цїли поборюваня трудностий і будучи перетяжений працею, не може їх побороти, а через те наступить цїлковитий упадок тїлесний і духовий, а ми не осягнули навіть частини пожаданих успіхів. Коли тільки спостережете неправильности в Вашім орґанізмі, возьміть Трінера Американський Елїксір Гіркого Вина. Уздоровить Вас і утримає при здоровлю. Він помагає також в травленю, запобігає затвердженю, болеви голови, заворотови, відбиваню, пригнобленю, управильнює систему травленя. Майте його все під рукою і будете готові на кождий случай. В аптиках. Цїна $1.00.

JOS. TRINER,
1333—39 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill. (Adv.)

Будьте приготовані і майте Трінера Лінїмент все під рукою, коли тільки почуєте болї, яких він Вам ощадить і запобіжить терпіню. В аптиках 25 і 50 цнт.; з пересилкою 35 і 60 цнт.

ЗМІНА АДРЕСИ.

Повідомляю всіх, кому на сім залежить, що моя теперішна адреса така:

Rev. V. S. Hryvnak,
20 Turner St., Plymouth, Pa.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКР. НАР. СОЮЗА

за місяць май 1916 р.

Відділ	запл.	Відділ	запл.
1.	247.79	140.	26.40
3.	15.93	142.	78.23
4.	71.24	145.	13.43
5.	25.57	146.	82.55
6.	19.37	147.	69.79
8.	4.50	148.	24.98
9.	32.03	149.	47.09
10.	144.93	150.	12.77
11.	6.48	151.	41.39
12.	112.61	155.	133.88
13.	42.94	160.	76.43
15.	63.69	162.	16.23
16.	15.21	165.	62.74
18.	51.05	168.	69.34
19.	18.56	170.	112.87
20.	10.77	171.	17.85
21.	12.96	173.	35.58
22.	34.53	174.	27.37
23.	11.27	175.	55.05
24.	24.12	178.	16.66
25.	18.74	179.	58.68
26.	25.37	180.	5.40
27.	34.44	181.	17.75
28.	48.01	186.	73.27
29.	90.35	191.	29.41
30.	19.14	192.	21.41
31.	23.30	195.	26.78
33.	16.69	198.	13.11
34.	21.91	200.	38.16
35.	15.27	202.	18.83
36.	14.78	203.	33.02
37.	11.19	205.	21.17
38.	139.03	206.	43.22
39.	37.07	209.	71.77
40.	14.38	210.	23.63
41.	42.76	211.	36.46
42.	33.97	213.	211.96
43.	11.10	214.	10.51
44.	27.29	215.	33.78
45.	79.63	217.	175.66
46.	26.02	218.	84.59
47.	84.94	220.	29.61
48.	44.27	221.	151.08
49.	18.83	223.	43.02
50.	19.81	224.	20.95
51.	24.61	225.	62.17
52.	22.43	228.	19.89
53.	24.70	229.	101.19
54.	7.14	230.	38.27
55.	15.14	233.	30.15
56.	37.60	234.	36.62
57.	43.89	235.	51.22
58.	12.75	237.	91.28
59.	12.25	238.	6.40
63.	152.25	239.	101.52
65.	81.96	240.	20.63
66.	51.21	241.	24.32
67.	64.30	243.	31.20
69.	37.87	244.	24.42
70.	161.01	245.	15.10
71.	22.75	246.	22.31
73.	16.63	247.	83.40
76.	99.91	248.	39.90
77.	29.93	250.	10.50
78.	34.85	251.	36.53
79.	21.38	254.	45.12
81.	74.82	255.	33.32
82.	23.80	256.	13.25
85.	10.49	258.	20.56
86.	58.12	259.	60.47
87.	53.03	261.	20.02
89.	6.14	262.	15.32
90.	26.52	263.	9.98
91.	88.94	270.	72.20
96.	42.30	271.	7.81
98.	52.02	273.	28.87
99.	56.63	274.	34.59
102.	112.66	276.	56.00
104.	122.30	277.	24.37
105.	55.67	278.	32.61
106.	126.17	282.	50.10
109.	99.79	283.	46.50
113.	40.75	286.	17.26
117.	72.54	288.	41.21
123.	15.59	290.	22.11
124.	39.00	291.	29.48
125.	24.69	292.	71.07
127.	60.68	293.	9.00
128.	23.20	295.	28.93
132.	51.09	296.	44.28
133.	130.34	300.	115.92
135.	15.55	301.	90.27
136.	40.76	303.	16.86
137.	28.65	305.	21.96
138.	19.90	308.	27.61

Відділ	запл.	Відділ	запл.
314.	11.81	355.	30.83
315.	17.10	357.	13.93
316.	108.71	360.	59.08
317.	30.67	363.	49.28
318.	30.78	364.	19.11
320.	11.72	365.	48.54
321.	30.73	367.	39.57
322.	26.89	369.	64.58
323.	81.57	371.	28.08
326.	64.00	373.	11.94
330.	85.30	379.	28.11
332.	26.91	380.	17.43
334.	7.12	381.	13.55
336.	67.08	384.	27.80
338.	103.49	385.	17.61
339.	40.84	388.	21.54
341.	22.38	391.	32.61
342.	39.53	392.	12.68
344.	16.67	393.	18.48
346.	15.04	395.	3.65
347.	9.75	396.	26.79
349.	32.12	400.	32.00
350.	81.67	401.	25.03
351.	14.97	402.	14.39
354.	31.61		

На сплату морґечів	150.00
Процент від морґечів	65.00
Приходи друкарнї	3.888.24
„Свобода" на сплату капіталу	50.00
„Свобода" % від позички	62.25
Рент від дому У. Н. Союза	164.00
На рахунок спрітського фонду	3.076.67
Процент від бондів	940.00
Прихід за місяць май є	18.802.21

РОЗХОДИ:

Посмертне по бл. п.:

Сумер Йосиф, від. 402	1000.00
Гривнак Афтанас, від. 38	1000.00
Мацек Семен, від. 391	500.00
Михальчик Дмитро, від. 12	1000.00
Вуйто Френк, від. 51	858.00
Богайчук Михайло, від. 117	800.00
Лабойко Михайло, від. 379	1000.00
Телепач Марія, від. 373	1000.00
Бойців Прокип, від. 145	1000.00
Корнак Марія, від. 292	375.00
Горонь Марія, від. 112	1000.00
Гучко Марія, від 132	200.00
Дірка Іван, від. 33	200.00

Запомоги з фонду убогих:

Секерак Анна, від. 173	50.00
Козак Василь, від. 206	35.00
Демчко Семен, від. 98	25.00
Андрец Михайло, від. 246	50.00
Когут Йосиф, від. 43	50.00
Войцеховський Лев, від. 270	50.00
Кохан Василь, від. 2	25.00
Гасин Петро, від. 323	25.00
Тодорович Михайло, від. 53	35.00
Вус Михайло, від. 400	10.00

Сирітські части:

Мацко Тимко, від. 25	257.50
Кичіровський Войтіх, від. 99	350.00

Адміністраційні видатки:

Платня головних урядників	290.00
Платня головного опікуна	65.00
Платня помічника	65.00
Рент за май	30.00
Видатки офісові і адміністр.	177.23
„Свобода" за май	751.30
„Просьвіта" на видавництва	225.87
Розходи друкарнї	3901.74
Разхід за май	16.401.64

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Готівка з кінцем цьвітня	135.620.74
Прихід за май	18.802.21
Разом	154.422.95
Розхід за май	16.401.64
Готівка з кінцем мая	138.021.31

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	138.021.31	
Морґечі	66.550.00	
Реальність	19.500.00	
Бонди	49.515.00	
Друкарня	24.850.00	298.436.31

Стан довжний:

Фонд посмерт.	76.366.65	
„ резерв.	107.522.72	
„ адмініст.	36.366.94	
„ убогих	8.707.77	
„ народний	7.874.08	
„ сиріте.	61.598.15	298.436.31

Невиплачені посмертні запомоги за членів померших по день 31. мая 1916 р. числять $16.216.85.

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.
А. Шаршонь, гол. кас. У. Н. С.
С. Ядловський, г. ф. секр. У. Н. С.

ПОДЯКА.

Я низше підписаний, член Братства св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Союза, в Джерзи Сіти, Н. Дж., складаю свою щиру і сердечну подяку У. Н. Союзови за уділену менї з фонду убогих запомогу в квоті $50. Сю запомогу я дістав за невилічиму хоробу. Желаю У. Н. Союзови, щоби як найбільше зростав у члени і в маєток.

Левко Войціховський.

КАСОВЕ СПРАВОЗДАНЕ ОРҐАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ У ШІКАҐО.

До федераційної каси на руки д-ра В. Сіменовича вплинуло в маю:

1. мая. Вкладки Фед. з Гавторн, Ілл. . .	$ 15.00
22. мая. Моні-ордер від д. Січинського з Фед. вкладок і збірки з Міннеаполіс	112.00
Фед. вкладок і збірки з Ленсінґ, Міш.	34.00
Фед. вкладок і збірки з Шікаґо (Борнсайд) . . .	56.05
28. мая. Фе[illegible]кладки при орґ. сотонь в Шікаґо . . .	26.25
28. мая. Складка на Ф. В. У. зібрана д. М. Шавалою: від д. Теодора Кушинського	50
від д. Василя Кузьова . . .	50
від. д. Михайла Шавала . .	50
від п-ни Еви Фединяк . . .	25
Загальний дохід за май	$245.05

Видатки за май 1916 р.:

Подрібні видатки секр. на висилку листів, відзнак, банків, апл. карт і пр. . .	$ 5.26
Оплата двох телеґрам до д. Січинського по 50 цнт. . . .	1.00
Частинна оплата малюнку II. щита (портрета Хмельницького) . . .	5.00
Оплата 5.000 нових відзнак . . .	51.25
Оплата місячна секретаря . . .	50.00
Усіх видатків за май	$112.51
Загального доходу в маю 1916 р. було	$245.05
Видатків в маю 1916 р. було . . .	$112.51
Остає в касї Федерації	$132.54

Др. В. Сіменович, предс. Ф. У. З. Д.

КУРТІС БЕЙ, МД.

Отсим повідомляємо Українців з Куртіс Бей і Балтімор, що

в пятницю, дня 9. червня 1916 р.

о годині 7-ій вечером відбуде ся

УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ

в Чеській гали в Куртіс Бей, Мд.

На вічу буде промовляти п. М. СІЧИНСЬКИЙ про старокраєві справи, котрі для кождого з нас є незвичайно інтересні. Просимо ласкаво взяти численну участь в сім вічу. ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

69 ВІЧЕВИЙ КОМІТЕТ.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

В неділю, дня 11. червня 1916 р.

відбуде ся представлене

„ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦЇ"

драма в 5-ох діях зі співами і танцями

в польській гали, 17-та евеня і 4-та ул., Норт-Іст, побіч польського костела.

ДІЄВІ СОБИ:

Охрим Шурай . . . П. Процай
Вустя, його жінка . . . Мар. Процай
Маруся, їх дочка . . . О. Красовська
Гринько Шандура . . . А. Процай
Дарина, його сестра . . . М. Вербовська
Хома, старий парубок . . . І. Котович
Потап, парубок . . . М. Мельник
Галина Шеньова, богацька дївка . . . А. Гусаківна
Дмитро, підпарубочий . . . О. Кузик
Степаніда, хазяйка на вечерницях . . . М. Рихлїй
Баба, ворожка . . . М. Готрівна
1-ий і 2-гий парубок . . . В. Рофцьо і Ник. Оленсій
1-ша і 2-га дївчина . . . П. Рихлїй і Т. Бойко

Просить ся всїх Українців місцевих і з околиць о численну участь. 69

Український Аматорський Кружок.

КРОМПТОН, Р. АЙ.

Товариство „Запорожська Січ", від. 246 У. Н. С. в Кромптон, Р. Ай.

устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

на гали Одд Феллов при Скул Стр.

Початок о год. 5-ій вечер.

На сей баль запрошує ся всї українські Товариства і поодиноких осіб з Род Айленд стейту. Первородна музика і забава перед постом.

Вступ 25 цнт. а для дївчат 15 цнт.

О численну участь просить

69-70 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! МАКАДУ! ПОЗІР!

Театральне представлене

ДІТОЧЕ СЬВЯТО

відограють шкільні дїти на закінчене шкільної науки, в неділю, дня 18. червня 1916 р. в церковній гали на Вест Блейн Стр.

Початок о годині 7-ій вечером.

ВСТУП НА ГАЛЮ: 25 і 10 цнт.

Режісер і управитель: Гр. Пипюк, дякоучитель.

ЗАРЯД ШКІЛЬНИЙ:

Дмитро Капітула, предс.; Григорій Пипюк, секр.;
69і72 Михаїл Поступак, кас.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

Українська гр.-кат. парохія св. Вм. Димитрія в Картерет, Н. Дж., устроює

в неділю, дня 18. червня 1916 р.

пораз перший

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

на котрий запрошуєть ся місцевих і позамісцевих Українців. Забава розпічне ся о годині 1-ій пополудни. Музика буде грати в походї від галї парохіяльної через Ровей Аве. на Блейсінґ Стар Род, де відбуде ся знаменита забава. Будуть там перекуски всїлякого рода, а і випити буде що, а що найлїпше, музика перворядна буде всїм охочо приграватн за що ручить

69,72 КОМІТЕТ.

БАЛЬ! БАЙОН, Н. ДЖ. БАЛЬ!

Заходом укр. тов. Поступовий Клюб в Байон, Н. Дж., — відбуде ся —

ПЕРШОРЯДНИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 10. ЧЕРВНЯ 1916

на **Majdasz Hall, 94 E. 21st St., Bayonne, N. J.**

ПОЧАТОК О 6-ІЙ ВЕЧЕРОМ. ВСТУП 25 ЦНТ.

Запрошуємо всїх щирих Українців і Українок з Байону як і з околиці, щоби прибули на сю забаву. Там почуєте свою українську орхестру під управою д. Келичави, котра гарно буде приграватн для гостий без огляду, чи се скочні українські танцї, чи се чужі. Прибудьте як найчисленнїйше а побачите се, чого серце українське собі бажає. 68-70

ЦІЛИЙ ДОХІД НА БУДОВУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ В БАЙОН.

За добру забаву і обслугу ручить

БАЛЕВИЙ КОМІТЕТ.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Братство св. Прв. Стефана, від. 391 У. Н. Союза в Джерзи Сіти, Н. Дж., устроює

ДЕСЯТИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

в суботу, дня 10. червня 1916 р.

в WASHINGTON GROVE PARK, Carlstadt, N. J.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 3-ІЙ ПОПОЛУДНИ.

Музика П. КЕЛИЧАВИ. ТІКЕТ 25 ЦНТ.

ДО ПАРКУ ЇДЕСЬ з Джерзи Сіти Ґров Стріт карою до Гобокен а там пересїдаєсь на Пасайк або Патерсон кари, які доїзджають аж на місце. 66-69

ОПОВІСТКИ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ.

(В сїй рубрицї містимо оголошеня всяких забав, представлень, концертів і товариських оповісток, які зістали прислані до адм. „Свободи" без ніякого застереженя щодо розміру, і подаємо їх в скороченю. Більші оголошеня містимо за окремою оплатою за попереднім порозуминєм з адмінїстрацією „Свободи").

С. С. ПІТСБУРҐ, ПА. Подаю до відома, що послїдне засїдане екзекутиви Злучених Товариств на С. С. Пітсбурґ, Па. має відбути ся в слїдуючу неділю, дня 11-го червня о годині 7-ій вечер, в гали п. Т. Ґута Кульчицького, 6-та улиця ріг Кобовт Вей. Делеґати з поодиноких Товариств мають явити ся і здати звіт з послїдного віча. — Микола Завойко, предс.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Богородчани", від. 233, повідомляє всїх своїх членів, що піврічні збори відбудуть ся в пятницю дня 9. червня о год. 8-мій вечер під ч. 28-30 Аве. А. Всї члени обовязані явитись; неявивший ся буде караний гривною, а залягаючий з вкладками буде безпроволочно суспендований. — І. Гаврилко, предс.; І. Мартинець, секр.

ОБУРН, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 283, повідомляє всїх своїх членів, що піврічні збори відбудуть ся дня 11. червня с. р. о 2-гій годині пополудни, в церковній гали при Вашінґтон улици. Обовязком кождого члена бути присутним, як також вирівнати свої довги. Тов. „Зап. Січ" принимає членів до Товариства без вступного, а до У. Н. Союза за половину вступного, т. є. за доляра. Отож, Братя Українцї, взиваємо Вас, користайте з тої нагоди, бо то кождому повинно лежати на серци добро У. Н. Союза, який є одинокою нашою орґанізацією на чужій земли. З сеї нагоди секретар оголошує від себе, що котрий член Тов. „Зап. Січи" приведе нового члена до нашого Товариства і до У. Н. Союза, дістане в нагороду 25 центів від секретаря Тов. „Зап. Січи". — В. Борачок, кошовий; З. Курочка, кас.; І. Малиса, секр.

АСТОРІЯ, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє всїх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в суботу, дня 10. с. м. точно о годині 7.30 вечер. На сім мітінґу кождий член має явити ся на означений час в гали Семоради під ч. 196 Патер Евеню. Є важні справи до полагодженя. Котрий член не явить ся на означений час, заплатить 25 цнт. кари, а урядник 50 цнт. Просить ся також, аби всї члени поквітували ся з кінцем сего місяця, а котрі члени позабирали книжки до читаня, щоби їх принесли на сей мітінґ. Також повідомляєть ся всїх місцевих і позамісцевих Українців, що на сім мітінґу буде принимати ся нових членів за половину вступного. Станьмо в ряд всї, братя, щоби з нас анї один не лишив ся позаду. — Е. Івасів, предс.; А. Івасів, кас.; М. Козак, секр.

ОЛІЕН, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ" від. 363, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 10. червня с. р., о годині 7.30 вечер, в Редмен гали на В. Стейт Стр. Котрий член не явить ся на сей мітінґ, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Буде ся принимати нових членів без вступного до Товариства, а за половину вступного до У. Н. Союза. Хто приведе нового члена, дістане 25 цнт. нагороди. — І. Базів, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє всїх своїх членів, що місячний мітінґ відбуде ся в неділю дня 11. червня с. р. о годині 3-ій пополудни в гали Народного Дому під ч. 72 Моріс Стр. Всї члени мають явити ся точно о назначеній годині. Члени, котрі не заплатять своїх вкладок за один місяць, зістануть суспендовані з Братства і У. Н. Союза. — Н. Крайник, предс.; С. Глива, кас.; М. Смакула, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 15, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеть ся в суботу дня 10. червня, о годині 7.30 в гали церковній. Всї члени мають явити ся і свої залеглости вирівнати, бо инакше зістануть виключені. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Контрольна комісія має здати касове справоздане. Будемо принимати нових членів за половину вступного до У. Н. Союза, а до Братства без вступного. Прошу користати з доброї нагоди! А. Фортуна, предс.; К. Зопушанський, секр.; Д. Зозуля, кас.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 234, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть ся в суботу 10. червня, о годині 7.30 вечером в гали Лютвина Госа під ч. 154 Фронт стр., ріг Совнарк стр. Обовязком кождого члена на тім мітінгу явити ся, бо будуть важні справи до полагодженя, як справоздане з доходу і розходу і т. п. Нових членів будемо принимати без вступного до нашого Товариства, а за половину вступного до У. Н. Союза. Неявивший ся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Галинович, предс.; І. Пілат, кас.; С. Цимбалюк, секр.

ЕЛИЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбуде ся в суботу дня 10. червня с. р., точно о годині 7-мій вечером, в гали під ч. 83 Лівінґтон Стр. Кождий член обовязаний явити ся на означений час безуслівно, бо будуть полагоджувати ся важні справи Братства. Контрольна комісія має здати справоздане з бротського маєтку. Буде також вибір фінансового секретаря. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — А. Дроняжевський, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 104, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть ся дня 11. червня с. р., точно о 3-тій годині пополудни, в тій гали, де відбувають ся звичайні мітінґи. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. На сім мітінгу буде ся принимати нових членів до У. Н. Союза за $1.00, а до Братства за дармо. — Г. Демкович, секр.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 278, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть ся 11. червня с. р., зараз по Службі Божій, в галі церковній під ч. 635. Всї члени мають явити ся і вирівнати свої довги. Котрий член не явить ся на тім мітінгу, зістане суспендований. — Н. Гуменюк, предс.; С. Свириденко, кас.; Н. Котик, секр.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 76, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть ся дня 18. червня в гали Коваленського. Котрий член на тім мітінгу не явить ся, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Маємо важні справи до полагодженя. Будеть ся принимати нових членів за половину вступного. Се є дуже добра нагода для всїх тих, котрі ще доси не вступили до У. Н. Союза. — В. Гонтарчук, секр.

АВОКА, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 326, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть ся в неділю 14. червня с. р. о 2-гій годині пополудни. Котрий член на тім мітінгу не явить ся, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Т. Молочник, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 276, повідомляє всїх своїх членів, що піврічний мітінг відбуде ся 11. червня с. р., точно о годині 2-гій пополудни. Кождий член має явити ся на означений час, а котрі члени мають які залеглости, мусять їх вирівнати. На тім мітінгу буде ся принимати нових членів до Братства без вступного, а до У. Н. Союза за половину вступного. Мітінг відбуде ся на 6 ул. в гали під церквою св. Петра і Павла. Неявивші ся урядники заплатять $1.00 кари, а члени по 50 цнт. — Н. Жук, предс.; І. Палиця, кас.; А. Підуфалий, секр.

ІСТОН, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, повідомляє всіх своїх членів, що дня 18. червня с. р. відбудеть ся піврічний мітінг, на котрім всї члени мають явити ся під карою 50 цнт., а урядники $1.00. Мітінг відбудеть ся точно о годині 2-гій пополудни. — С. Модний, секр.

В. І. ПІТСБУРГ, ПА. Бр. Покрова Пресв. Богородиці, від. 258, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеть ся дня 11. червня о годині 2-гій пополудни. На порядку дневнім є дуже важні справи до полагодженя. Неявивший ся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Буде ся принимати нових членів до У. Н. Союза за половину вступного в місяцях червни і липни. — П. Кодиса, предс.; М. Троян, кас.; А. Деркач, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. „Українська Січ", від. 59, повідомляє своїх членів, що мітінг відбуде ся 11. червня с. р. о годині 2-гій пополудни в домі Олекси Зеліка при 114 Галлет Ст. Будемо принимати в червни нових членів до Товариства без вступного, а до У. Н. Союза за половину вступного, т. є. за $1.00. Які цїли має У. Н. Союз і наше Товариство, спитайтесь відділових урядників, а вони Вам уділять радо потрібних інформацій. — І. Бойко.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбуде ся дня 11. червня с. р. в гали церковній, точно о годині 2-гій пополудни. На тім мітінгу буде ся принимати нових членів до Братства без вступного, а до У. Н. Союза за половину вступного. На тім мітінгу кождий член має явити ся, бо буде касове справоздане і вибір нового секретаря. Неявивший ся член підлягає карі $1.00, а урядник $1.50. — М. Дороцький, предс.; А. Демкович, кас.; С. Коцоловський, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Бр. св. Михаїла, від. 243, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть ся дня 10. червня с. р. в галї „Народного Клюбу" під ч. 654, 120-та улиця. Котрий член на тім мітінгу не явить ся, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Мітінг розпічнеть ся о годині 7.30 вечер. Будемо принимати нових членів за половину вступного до У. Н. Союза і до Братства. — Е. Парійчук, предс.; Г. Бутовський, секр.

ВІЛІНГ, В. ВА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 56, буде мати дня 11. червня с. р., о 2-гій годині пополудни, в гали під ч. 44 Вуд стр., піврічний мітінг, на котрім кождий член мусить явити ся під загрозою приписаної статутом кари. Напоминають ся довгуючих членів, аби вирівняли всї свої належности, бо инакше зістануть суспендовані. — В. Когут, секр.

КОЛ РІДЖ, ОГАЙО. Бр. св. О. Николая, від. 224, взиває всїх своїх членів, щоби дня 11. червня с. р. прибули на піврічний мітінг, на котрім будуть важні справи до полагодженя. Котрий член на той мітінг не явить ся, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Я. Крупка, предс.

ДЕСЛОДЖ, МО. Бр. св. О. Николая, від. 225, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінг відбудеть ся дня 18. червня с. р. в церковній гали зараз по Службі Божій. Котрий член не явить ся на тім мітінгу в означенім часї, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Нових членів приймаємо до Братства і до У. Н. Союза за половину вступного. Користуйте, Родимці, з доброї нагоди і вступайте громадно до У. Н. Союза, бо то наша найлїпша і найсильнійша організація тут на чужині. — І. Якимів предс.; І. Коваль, кас.; Н. Кузан, секр.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всї оголошеня (адвертайзменти), поміщені в „Свободі", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертаєть ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободі" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаємо увагу Вп. читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сїй рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразове поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

ПОШУКУЮ ПОЗОЛОТАРА і здібного різьбара в дереві до робіт церковних. Прошу голоситись сейчас на адресу: John Luhowiak, 921 Warrington Ave., S. S. Pittsburgh, Pa. 66-69

Пошукую мого тата і брата ПЕТРА і ОЛЕКСУ ТОКАР. Тато перед 7 місяцями перебував в Ню Йорку. Хто би о них знав або вони самі, зволять зголоситись на адресу: Hrynko Tokar, 243 Martin St., Rochester, N. Y. 67-69

Пошукую товаришів ФЕДЯ ЯСЕЙКА і МАКСИМА БУЧКА з Будинин, пов. Сокаль. Хто би знав о них, зволить мене повідомити на адресу: Yurko Saldak, Box 418, Vanscoy, Sask., Can. 67-69

Пошукую СТЕФАНА ХОМУ з села Вільшаниці, пов. Ліско, Гал. Моя адреса: Fed Melniczek, Box 225, Wayno, Pa. 67-70

Пошукую мого тата АНТОШКА СІКОРУ і дядька МИХАЙЛА СІКОРУ. Походять з села Комляки, пов. Збараж, Гал. Від 4 літ не маю о них вістки. Хто би о них знав або вони самі, зволять ласкаво зголоситись на адресу: Maria Sikora, 2100 W. 11th St., Cleveland, O. 60

Никифор Гаврилаш з села Тростянець, повіт Снятин, Гал. пошукує свого тестя НИКИФОРА СИМОВОНЮКА. Передше перебував в Канаді в місті Едмонтон. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголосити ся на адресу: Nikifor Hawrylasz, 1023 20th St., N. W., Washington, D. C. 69-70

Українці з Галичини, що є тепер в полоні в Росії, пошукують своїх знакомих і просять їх о поміч: ВАСИЛЬ ДИРДА з Залукви, МИКОЛА НАГНИБІДА з Єзуполя, ЙОСИФ СТРЕМБЛЄР з Темировець, повіт Станиславів. Адреса їх є: Росія, Город Вознесенськ, Елисаветградского уїзда, Херсоньска губернія, Контора начальника, 37 участка Пути, Команда военнопліннях. Хто би знав сих Українців і хотів їм помогти, зволить віднестись до них на повисшу адресу. 69-70

ДЯКОУЧИТЕЛЬ, котрий уміє провадити хор, або вивчити новий, посідаючий барітоновий голос глядає посади. Адреса: Дякоучитель, c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 69

Австрійсько-угорський уряд конзулярний, 26 W. Ross Str., Wilkes Barre, Pa., взиває ГРИГОРІЯ БОБИЧА, щоби зголосив ся по гроші, які для него находять ся в сїм уряді. Хто би знав адресу Гр. Бобича зволить ласкаво о сїм його повідомити. 69

ПОТРІБНО ДІВЧАТ до праці у фабриці машинового шитя і оброблюваня хусточок. Легка праця, добра платня. Вправні дівчата заробляють вісїм і десять долярів тижнево. Приймаємо до науки. Голоситись: William Holland, 145 Roebling St., Brooklyn, N. Y. (Вхід з подвіря). 64-69

ПОТРІБНО ХЛОПЦЯ 16—18-літного до ґросерні і бучерні, котрий уміє писати, числити і трохи англійської мови розуміє. Голоситись на адресу: K. Kirczow, 68 Greene Str., Jersey City, N. J. 58-66

НОВІ КНИЖКИ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

ДЯК. Оповіданє Марка Вовчка. — Ціна ....20 цнт.
ВЕСЕЛА КНИЖОЧКА з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних віршів, дотепів і оповідань. — Ціна ....35 цнт.
ДВА БРАТИ, з байок Братів Ґрімів. — Ціна...15 цнт.
ҐЕНОВЕФА. — Ціна ....30 цнт.
ЗА СЕСТРОЮ. — Є се найгарнійше оповіданє з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке досї не вийшло на американській Руси. — Ціна ....35 цнт.
КАЗКИ ПРО ЖИДІВ. Зміст: Як Іван жида мудрував. Вандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жида на гриби, а відтак у ставі потопив. Мужик з жидом в спільці. Пан і жид. Казка про жида. Як жид Русина правував. Як хлоп жида змудрував. — Ціна 10 цнт.
ЛИС МИКИТА. З німецького переробив Іван Франко (23 ілюстрації). — Ціна ....40 цнт.
І. ЖОВНІР. — ІІ. ОФЕРМА. Новели з військового житя. — Ціна ....10 цнт.

Замовленя посилайте на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Явним доказом для недужих про успішність мого лїченя всяких недуг — є моя 35 лїтна практика, яка дає запоруку, що всї вилїчимі недуги зістають усунені в скорім часї. 68в474

Без ріжницї, що Вам долягає і як довго вона тревала. Прийдіть пересьвідчитись, що я для Вас можу зробити. Се Вас не коштує нїчого, коли Ваша недуга є вилїчимою.

Цїни низькі — найлїпша овіка.

DOCTOR MULLIN,
лїкар специялїст
409 Fourth Ave., Pittsburgh, Pa.
Офіс напроти почти.

ЖМІЄЧНИК є одним з найлїпших домашних лїків і певним средством проти ревматизма, болїв плечий, коления і болїв грудий. Є помічне на болї голови, на болї суставів у рук і ніг, на легкий параліж карку, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК Є ВИРОБУ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносіть ся до ґенерального аґента, залучаючи 2-центову марку на відповідь. 60ч53

MIKE FEDIW,
47 Ridge St., Hastings upon Hudson, N.Y.

ОДИНОКА ШКОЛА АВТОМОБІЛЕВА,

в якій учать після найновійшої методи у Вашій рідній мові. В чотирох тижнях станете вправним механїком і будете могли кермувати автомобілем, направляти і обзнакомитесь з механїзмом ріжнородних машин. Се занятє є найбільше поплатне. Цїна за курс науки $15.00. Лайсенси запевнені. Наука в дни і вечерами. Голосїть ся або пишіть до: SS.

INTERNATIONAL SCHOOL OF AUTOMOBILES,
147 E. 40th St., New York
Інструктор: Павло Ґульо.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

випозичає керичі на весіля, хрестини і всякі другі забави.
115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 2568.

МАЛІ ФАРМИ ГРОШІ!

За **$150** купите малу фарму з 40.000 КВАДРАТОВИХ СТІП в NEW BRUNSWICK, N. J.

Земля урожайна, суха і високо положена. По подробиції пишіть до: METUCHEN REALTY & IMP. CO., 206 Broadway, New York City.

ДО ХОРИХ РУСИНІВ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний специяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лїкарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, СТРУКТУРУ АБО ЗВУЖЕНЄ МОЧЕВОГО КАНАЛУ, НЕДУГИ ВЕНЕРИЧНІ, ЯК РІВНОЖ ВСІЛЯКІ НАСЛІДКИ ТАЙНИХ НЕДУГ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ І Т. Д. 40—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, специяльно же на пропуклину при помочи специяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

ROBERT LEWIN & COMPANY,

14 Smithfield Street, Dept. L. Pittsburgh, Pa.
Напротив „Мононґаґеля Гавз".

ЗАЛОЖЕНА РОКУ 1872, ПЕРЕД ЗВИШ 43 РОКАМИ.

Стара славна фірма, де кождого добре обслужать. Найлучшої якости горівки, вина, лїкери, розалїси і др., по найнизших цїнах. Замовте собі на пробу, а ручимо, що будете вдоволені. Пишіть за цїнником. Ми Вам сейчас вишлемо, як тільки його зажадаєте.

Тут подаємо деякі цїни товарів найлучшої якости, з яких Ви певно будете вдоволені:

	ЗА ҐАЛЬОН
Добра стара червона або біла горівка	$1.50—2.00—2.50—3.00
Арак	2.00—2.50
Добрий старий темний рум	2.00—2.50—3.00
Теркелиця	2.50—3.00
Добра расковиця або анижівка	1.50—2.00—2.50
Боровиця	2.00—2.50
Сильний альноголь	3:00—3.50—4.00
Угорська слївовиця	2.50—3.00
Добра стара бренді	2.50—3.00
Бренди (з яблок або бросквинь)	2.50—3.00
Добре старе вино	1.50—2.00—2.50
Др. Алтерс гірке вино (старе)	2.50

Памятайте, що ми оплачуємо експрес або фрейт від всїх замовлень на $5.00 або висше. Вишлїть гроші на моніордер, в реджістрованім листї або чек. Хочемо, щобисьте тільки раз спробували а ручимо, що будете нашим сталим костумером. Замовленя висилайте на повисше подану адресу.

54ч— ІВАН ГОРНЯК, управитель чужинецького департаменту.

ДО УКРАЇНЦІВ — З РОЧЕСТЕР!

Витнїть се оголошенє і предложіть в нашій антиції а дістанете вартісний дарунок.

Коли терпите на випуклину або звигненє, Ви не повинні зволїкати, але наложити сейчас охоронну підвязку або пояс. Зволїканє підкопує Ваше здоровлє.

Одиноке місце, де Ви можете набути такі охоронні підвязки і пояси є

YALOWICH BROS. PHARMACY,
390 Joseph Ave., cor. Herman St.

Ми є специялїсти-бандажисти і ручимо за цїлковите вдоволенє або звертаємо гроші. Наші цїни є вельми умірковані. У нас находить ся осібна кімната на бандажованє.

ЗГОЛОСІТЬ СЯ А НЕ ПОЖАЛУЄТЕ. :-: :-: :-: :-: :-: :-:

Запамятайте адресу: Yalowich Bros. Антика Братів Яловичів находить ся лише при Джозеф Евені. Ми не є в жадній злуцї з другими антиками, які находять ся при Гудсон Евені. Для вашої власної запезпеки є лїпше, коли купуєте лїкарства у нас. Тікети преміові видавані в нашій антиції при кождій покупції, виміняємо на мило, перфуми, бритви і т. п. 63ч72

ЧИТАЙТЕ І КОРИСТАЙТЕ!

НОВЕ МІСТО ЗАЛОЖЕНО В НЮ ДЖЕРЗИ, ОДНА ГОДИНА ДОРОГИ ВІД НЮ ЙОРКУ В СУСІДСТВІ ВЕЛИКИХ ФАБРИК, ДЕ ПРАЦЮЄ ТИСЯЧІ РОБІТНИКІВ З ДОБРОЮ ПЛАТОЮ.

ПОШУКУЄМО ЩЕ ТРИСТА УКРАЇНСЬКИХ АБО СЛОВЕНСЬКИХ ФАМІЛІЙ, ЯКІ ХОТІЛИ БИ ТАМ ПОСЕЛИТИСЬ.

ВЕЛЬМИ ЗДОРОВА І ГАРНА ОКОЛИЦЯ, ДЕ МОЖЕТЕ КУПИТИ ГАРНІ ЛОТИ ПІД БУДОВУ ЗА ДУЖЕ НИЗЬКУ ЦІНУ, А ТАКОЖ МОЖЕТЕ СОБІ ВИСТАВИТИ ХАТУ НА ЛЕГКІ МІСЯЧНІ СПЛАТИ. СІ ЛОТИ Є ВІДДАЛЕНІ ВСЕГО КІЛЬКА МІНУТ ХОДУ ВІД ЗЕЛІЗНИЧОЇ СТАЦІЇ І ФАБРИК. 67-69

По близші поясненя треба голоситись або писати на адресу:

D. KORANIK,
71 West 35th St., first floor
NEW YORK, N. Y.

$5 ЛЕКЦІЇ ЇЗДИ АВТОМОБІЛЕМ $5

NEW-YORK AUTO SCHOOL

Не ставайте без роботи, коли Ви можете заробити $25 до $35 тижнево ставши шофером. 41—

Ми навчимо Вас на шофера у Вашій рідній мові в трох тижнях, в день або вечерами, за малою оплатою — $5. Всї наші студенти мають добрі посади. Продаємо також нові і уживані автомобілї.

NEW YORK AUTO SCHOOL,
302 E. 14th St., близько 2-ої Аве.,
New York City

Im. з 21 каміннями

ЖЕЛІЗНИЧИЙ ГОДИННИК

для мущин і жінок накручує ся без ключика, позолочуваний, з ґаранцією на 20 лїт, подвійні коверти красно вирізані. Ходить безусловно точно і є специяльно вроблений для людей, котрі роблять при желїзницях, і ґарантує ся на 20 лїт. Незвичайна нагода — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посліплатою (C. O. D.) $5.75 і на зворот пересилки, з тим привілеєм, що кождий може його оглянути, і єсли йому не подобає ся — то тодї не потребує платити ані одного цента. За такий годинник у иншого купця треба заплатити 25 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочуваний ланцюшок з дармовисом подає ся даром до кождого годинника.

EXCELSIOR WATCH CO.,
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.
65в475

РУСИНИ ПІТСБУРГА!

Чи Ви знаєте

ЩО ГРОШІ, ТО СИЛА?

Старайте ся пізнати та почніть складати свої ощадности в стейтовім банку на розі улиць

38ч- CARSON і 14-ої.

Сей банк є одним з найстарших і найпевнійших банків, що цїлковито забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші ЦЕРКОВНІ, БРАТСЬКІ, СИРІТСЬКІ і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажанє звіт стейтових контрольорів.

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ на найлїпші лїнії, а ГРОШІ до краю висилаємо по почтовім курсї.

German Savings & Deposit Bank
COR. 14-ої і CARSON STREETS, SOUTH SIDE PITTSBURGH, PA.
И. Е. Рот, през., А. П. Міллер, кас., Ол. Бучак, урядн. банку.

DR. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи).

Dr. KOLER є одиноким лїкарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 18 лїт досьвіду у лїченю недуг приватних мущин і женщин. Лїчить: затроєнє крови, уплави, неміч у мущин, всякі уплави мочового проводу, лишеї, викиди скірні, свербячку, шкрофули, недуги міхура і инші, походячі з нечистоти крови або блудів молодости. Голосїть ся особисто: почтою не лїчу.

Години принятя: від 9-ої рано до 8-ої веч. В недїлї до 2-ої.

---

35 презентів ДАРОМ Спеціяльна оферта на ЗОЛОТОМ криту годинну ТІЛЬКИ $5.25

КОНКУРЕНЦІЙНА ВІЙНА! МИ ТРАТИМО А ВИ КОРИСТАЄТЕ!

За $5.25 купите в нас тепер дуже гарну, з потрійними чудово різбленими окладинками, ЗОЛОТОМ криту годинку, заосмотрену з дорогоцїнних каменів механїзм, з 20-ЛІТНОЮ ҐВАРАНЦІЄЮ вирито на окладинці, а яко додаток дістанете 35 ПРЕЗЕНТІВ ЗОВСІМ ДАРОМ. Елеґантський ланцюшок з дармовисом, перстень, хрестик, брошку, чудовий малесенький будильник, гарне серце зі шпилькою, шпильку до краватки, до маншетів, ковнірців, чаруючі оперові скла, штилєт, „Скавт" автоматичний пістоль, ножик, 2 бранзолєти, фонтенове перо, імітаційна мала годинка з шпилькою, гармонію, файку, бритву, пасок, голярку і квач. НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ, але витнїть сейчас се оголошенє і зашлїть до нас разом з 20 цнт. депозиту (стемпсами або монетою) як запоруку купна, а сейчас вишлемо Вам почтою або експресом до вільного оглянення мужеську або женську годинку враз з 35 презентами прямо до Вашої хати. Решту заплатите при дорученю Вам сих річий. Купуючи від нас Ви нїчого не тратите, позаяк ми направляємо або виміняємо наші годинки за нові даром. Незадоволеним звертаємо гроші. (З Канади треба висилати цїлу належитість наперед). Оглянїть вперед наші годинки і презенти заки купите їх деинде. Вишлїть замовленє ще нинї. 69, 71

AMERICAN JEWELRY CO., Dep. D-106. St. LOUIS, Mo.

NEBO CORK TIP CIGARETTES

Тисячі курить NEBO ЧОМУ?

Тютюн — найліпший
Мішанка — добірна
Курить ся — без горяча
Смак — знаменитий
Аромат — дуже милий
Виріб — досконалий

ПРОДАЮТЬ СЯ ВСЮДИ

Купон в кождій пачці
Мають вартість ГРОШЕВУ або на красні презенти.

Пишіть по катальоґ премій.

NEBO DEPARTMENT
95 First St., Jersey City, N. J.
P. Lorillard Co. Inc. Established 1760

Coffee Mill. 140 whole coupons.

Habway Automatic Lighter. 75 wholecoupons

Ace Eight-day Alarm Clock. 275 wholecoupons

DR. RICHTER'S Pain-Expeller

найуспішнїйший лїк проти РЕВМАТИЗМА, БОЛІВ, ПАРАЛІЖА СУСТАВІВ І МЯЗІВ.

Оригінальні пачки мають опаковане як побіч подано.

Не беріть пачок, які не мають нашої торговельної марки якора.

Фляшочки по 25 і 50 центів в антиках і впрост від фірми.

F. Ad. Richter & Co., 74–80 Washington St. NEW YORK, N. Y.

Зверніть Увагу!

Специяльно в сім місяци даємо нагоду кождому в Злучених Державах і Канаді набути ґрамофон разом з 20-ма піснями, який сьміло мож рівнати з 35-доляровою машиною — лише за $17.50.

15-ЛІТНА ҐАРАНЦІЯ!

Надішлїть $2.50 на задаток а решту заплатите при відборі машини, а відворотною почтою отримаєте чудово-говорячу машину разом з 20 піснями які довільно позволяємо вибрати собі в нашім списї.

Жадайте нашого безплатного ілюстрованого цїнника ґрамофонів і других музичних інструментів. Наш маґазин отворений щоденно, не виключаючи недїль і сьвят від 9-ої години рано до 10-ої вечером. 43ч—

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO.,
310 GRAND STREET. D. 308 NEW YORK, N. Y.

РУСЬКИЙ І ПОЛЬСЬКИЙ АДВОКАТ І НОТАР з довголїтною практикою перепроваджує всїлякі справи цивільні та карні з найлїпшими вислїдами.

Години урядові: від 9-ої рано до 6-ої вечер

Адреса:
JOSEPH HELLER, 132 Nassau St., Room 516, New York, N. Y.

Для убогих порада безплатна в своїм мешканю від ч. 168 East 89th St., близько 3-ої евені, L стація від 7-ої до 10-ої вечер. 53—

Чи Ви єще того не знаєте?

що Ви повинні купувати лїкери там, ДЕ ВИ МОЖЕТЕ ЗА МАЛІ ГРОШІ ДІСТАТИ ЯК НАЙЛУЧШІ ТОВАРИ. Є тільки одно таке місце в Америцї, добре знана ґуртовна спродажа лїкерів БРЕМАН І ОСҐУТ в Пітсбурґу, Па.

Перечитайте уважно слїдуючий спис цїн:

Наші B.&O. специяльні червоні або білі горівки в цїнах від	$1.75 до $4.00
Правдива добра Теркалиця, за ґальон	$2.00 до $5.00
Чиста, моцна Слївовіца, за ґальон	$2.50 до $5.00
Кімель або Грушняк, за ґальон	$2.50, $3.00, $3.50
Коняк, за ґальон	$2.50 до $5.00
Добре біле або червоне столове вино, за ґальон від	$1.00 в гору.
Солодкий токай, за ґальон	$2.50 до $4.00
Чорний рум, за ґальон	$2.00 до $4.00
Правдивий ядовець (Боровичка), за ґальон	$2.50, $3.00, $3.50, $4.00 і $5.00
Алькоголь, за ґальон	$3.00 і $4.00

Оплачуємо почту від замовлень 5-долярових і висше на просторі межи Ню Йорком а Шікаґом.

ГРОШІ ВИСИЛАЙТЕ В РЕДЖІСТРОВАНІМ ЛИСТІ І ПОЧТОВИМ МОНІОРДЕРОМ.

КУПУЮЧИ ВІД НАС, ЗАОЩАДИТЕ ГРОШІ, ПОЗАЯК МИ НЕ ЗАТРУДНЮЄМО АҐЕНТІВ.

МОЖЕТЕ ПИСАТИ ДО НАС ПО УКРАЇНСЬКИ. 57ч—

BREMAN & OSGOOD,
112 Fullerton St., PITTSBURGH, PA.
ЙОСИФ П. ПАЛЬ, український управитель.
РІК ОСНОВАНЯ 1893.

„ЗДЕРЖІТЬ СЯ НА ХВИЛИНКУ!"

„Здержіть ся з писанєм на машинї на хвилинку, бо я хочу тепер телефонувати" — таке доводить ся чути кождого дня в офісах, де пишуть на машинах. — Пишучий здержує працю на кілька мінут і сидить безчинно. 57ч99

Чиж не лїпше набути таку машину до писаня, яка не стукоче і не перешкаджає другому в його умовій працї?

Машина модель 8, — званий „Ді Сайлент Сміт" іде так легонько, що не даєсь навіть запримітити.

До сих машин застосовано усї найновійші улїпшення, які лише увигіднюють писанє — на них можна писати всякі рахунки в табеляричнім подїлї. Сї удосконаленя принесли добру славу

L. C. SMITH & BROS. TYPEWRITER

і сьвіт узнав їх машини за найлїпші.

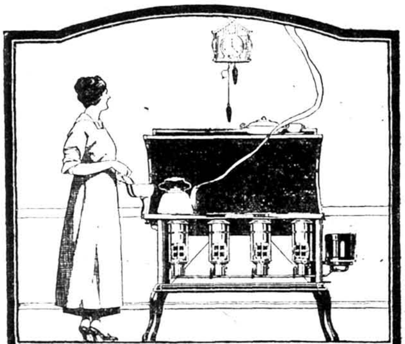
У Вашій околици є наша філія, — питайте за катальоґом модель 8, або пишіть

L. C. Smith & Bros. Typewriter Co.
SYRACUSE, N. Y., U. S. A.
Філії у всїх більших містах.

Broad & Market Streets, NEWARK, N. J.

311 Broadway NEW YORK CITY

NEW PERFECTION

„Я ЩАДЖУ ЧАС ПРИ МОЇМ ВАРЕНЮ!"

За ДІТКНЕНЄМ сїрника дістаєсь повну полумінь в тій-же хвилині і такою остає після уреґульованя. Запалюєсь і гасить ся зовсїм так як ґазова печ!

New Perfection Oil Cook Stove, кухня яка має довгий, синьої краски коминок, є зроблена виключно для заощадженя часу при вареню.

Коминок викликує відповідний продув і удержує чисту і рівну полумінь та довготривале вдоволенє.

Сї нафтові кухні до вареня є в ріжних розмірах. Вони продають ся від $3.00 і висше у слїдуючих купців:

BAYONNE, N. J.	JERSEY CITY, N. J.
J. E. Jones	F. B. Brill
HOBOKEN, N. J.	L. S. Behr
Breckwoldt Bros.	J. Joseph
Frank Cordts	H. E. Lutjen
Furniture Co.	H. Seigel
S. Lubash	J. T. Sack

Глядїть за кухнею з довгим, синьої краски, коминком.

STANDARD OIL COMPANY
(New Jersey)
NEWARK NEW JERSEY

"IT'S THE LONG BLUE CHIMNEY"